

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΩ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

editorial

Ευτύχης, ήρωας του παραμυθιού της Ευδοκίας Σκορδαλά Κακατοράκη "Ο Ευτύχης και το Ουράνιο Τόξο" -ένα από τα λίγα βιβλία για παιδιά που μιλούν για τον καρκίνο- πρόσφατα μέσα από τη νέα δράση του "Ορίζοντα", αποφάσισε να περιηγηθεί ως λούτρινο αρκουδάκι σε δημοτικά σχολεία για να μιλήσει από κοντά στα παιδιά για μια ασθένεια σκληρή μεν αλλά όχι ανίκητη και κυρίως για το ουράνιο τόξο της ανθρωπιάς και της αλληλεγγύης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

12/4

Ακάκιος,
Ανθούσα,
Αναστάσιος,
Ανέστης,
Πασχάλης,
Λάμπρος

14/4

Αρίσταρχος,
Θωμαΐς,
Ραφαήλ

15/4

Λεωνίδα

16/4

Γαλήνη

17/4

Ζωή,
Ζήσης,
Πηγή

σελ. 3 - 5 ~ Πολιτισμός, σινεμά, σερφαρίσματα

σελ. 6 ~ Συνέντευξη με τη Μάρω Θεοδωράκη

σελ. 7 ~ Βιβλία

σελ. 8 - 9 ~ Ο Ευτύχης του "Ορίζοντα" κοντά στα παιδιά

σελ. 10 - 11 ~ Ημέρες γιορτής για Καθολικούς και Ορθόδοξους

σελ. 12 ~ Παιδότοποι

σελ. 13 ~ Ο Δρόμος των Μπαχαρικών

σελ. 14 - 15 ~ Παρθενικός τίτλος αιλιά και άνοδος για τον Ποσειδώνα Καμισιανών - Ραπανιανών

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 456

Φανταστικό μουσείο

Νικόλαο Πιζάνο (Niccola Pisano), "Η Υπαπαντή του Ιησού", Ανάγλυφη παράσταση του άμβωνος του Βαπτιστηρίου της Πίζας, 1259-1260.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

«...ταν, επίσης, συμπληρώθηκαν οι μέρες για τον καθαρισμό τους -σύμφωνα με το μωσαϊκό νόμο- τον πήγαν στα Ιεροσόλυμα για να τον αφιερώσουν στον Κύριο, όπως είναι γραμμένο στο νόμο του Κυρίου, ότι κάθε αρσενικό που πρωτοανοίγει μήτρα, άγιο θα θεωρηθεί για τον Κύριο και για να προσφέρουν θυσία ένα ζευγάρι τρυγόνια ή δύο νεογέννητα περιστέρια, όπως απαιτεί ο νόμος του Κυρίου. Εκείνη ακριβώς την εποχή υπήρχε στα Ιεροσόλυμα ένας άνθρωπος που λεγόταν Συμεών[...] Σ' αυτόν, λοιπόν, είχε αποκαλυφθεί από το άγιο Πνεύμα ότι δε θα πεθάνει πριν δει τον Χριστό του Κυρίου. Ετσι, με την καθοδήγηση του Πνεύματος, ήρθε στο ναό, και μόλις οι γονείς έφεραν μέσα το παιδάκι, τον Ιησού, για να κάνουν γι' αυτόν ό,τι συνηθίζεται σύμφωνα με το νόμο, το πήρε στην αγκαλιά του και δοξολόγησε το Θεό και είπε: Τώρα πια αζιώνεις το δούλο σου, Κύριε, να πεθάνει ειρηνικά, σύμφωνα με την υπόσχεσή σου. Γιατί τα μάτια μου είδαν το μέσο της σωτηρίας σου που ετοιμάσες κατάντικρο όλων των λαών. Φως που θ' αποτελέσει αποκάλυψη για τα έθνη και δόξα για το λαό σου τον Ισραήλ. Κι απορούσαν ο Ιωσήφ και η μητέρα του παιδιού γι' αυτά που λέγονταν γι' αυτό[...]». Υπήρχε επίσης η προφήτισσα Άννα, κόρη του Φανουήλ, από τη φυλή του Ασήρ. Αυτή ήταν γριά, πολύ περασμένης ηλικίας, [...] και τώρα, χήρα πια, περίπου ογδόντα τεσσάρων χρόνων, δεν απομακρυνόταν από το ναό, όπου λάτρευε τον Θεό νύχτα και μέρα με νηστείες και προσευχές. Την ώρα εκείνη, λοιπόν, παρουσιάστηκε κι αυτή κι ευχαριστούσε τον Κύριο και μιλούσε γι' αυτόν σε όλους εκείνους που πρόσμεναν λύτρωση στα Ιεροσόλυμα».

(Λουκάς 2. 22-38)

Γύρω στα 1260 ο Ιταλός γλύπτης Νικόλαο Πιζάνο θα αναλάβει πιθανότατα υπό την καθοδήγηση του τοπικού αρχιεπισκόπου, Φεντερίκο Βισκόντι, τη διακόσμηση με ανάγλυφες μαρμάρινες παραστάσεις του άμβωνος του Βαπτιστηρίου της γενετειράς του, Πίζας (εικ. 2).

Το εικονογραφικό πρόγραμμα περιελάμβανε τις ακόλουθες σκηνές: Τον Ευαγγελισμό, τη Γέννηση, την Προσκύνηση των Μάγων, την Υπαπαντή, τη Σταύρωση και την Τελική Κρίση. Ίσως η πιο διάσημη παράσταση απ' όλες είναι αυτή της Υπαπαντής. Η πολυπληθής σύνθεση δεν περιορίζεται στην απεικόνιση των βασικών πρωταγωνιστών της σκηνής -της Μαρίας, του μικρού Ιησού, του Συμεών, του Ιωσήφ και της προφήτισσας Άννας- όπως αυτή μνημονεύεται στο δεύτερο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του Λουκά. αλλά συνωστίζει στη διαθέσιμη επιφάνεια δεκαέξι μορφές που δρουν και κινούνται εν μέσω ενός υποδηλωμένου αρχιτεκτονικού σκηνικού. Οι δύο κύριοι πρωταγωνιστές, ο Συμεών, ο οποίος κρατά στην αγκαλιά του το Θεό Βρέφος πάνω από το βωμό και η Μαρία που

στέκεται απέναντί του, στρέφοντας το βλέμμα της στο μικρό Ιησού, είναι συνειδητά τοποθετημένοι αριστερά από τον κεντρικό άξονα της σύνθεσης. Εκατέρωθεν πλαισιώνονται από τη φιγούρα του Ιωσήφ, στα χέρια του οποίου αναπαύεται το προοριζόμενο για τη θυσία ζεύγος των περιστερών και την προφήτισσα Άννα, η οποία φέρει έναν πάπυρο στο αριστερό χέρι και προδίδει με την απότομη στροφή του κεφαλιού προς τα πάνω την έντονη συναισθηματική της φόρτιση μπρος στο συντελούμενο γεγονός της συνάντησής της με τον Σωτήρα. Μία λεπτομέρεια στην οποία το έργο διαφοροποιείται από τη γραπτή πηγή, αποτελεί η προσθήκη στο δεξιό άκρο της μορφής ενός γηραιού άνδρα που πιθανότατα αποδίδει έναν αρχιερέα και υποβαθμάται και υποβοηθάται στην κίνησή του προς τα εμπρός από ένα μικρό παιδί. Το σύμπλεγμα αυτό, εμνευσμένο από ένα διονυσιακό ανάγλυφο σε ένα ρωμαϊκό αντίγραφο ενός νεοαττικού κρατήρα που το 13ο αιώνα βρισκόταν στην Πίζα και στον οποίο ο Πιζάνο είχε με βεβαιότητα πρόσβαση, μας εισάγει σε μία συναρπαστική πτυχή της γλυπτικής τέχνης του Νικόλαο Πιζάνο, αυτήν της πρόσληψης στο έργο του μοτίβων της κλασικής αρχαιότητας.

Όσο παράδοξο κι αν ακούγεται, η βαθιά θρησκευόμενη μεσαιωνική τέχνη δε γυρνά την πλάτη στην αρχαία καλλιτεχνική κληρονομιά, αλλά συναρπάζεται απ' αυτήν εξίσου όπως και η Αναγέννηση και αντλεί από το πλούσιο ρεπερτόριο σε φόρμες που είχαν διασώσει τα διάσπαρτα αρχαία έργα τέχνης εν μέσω των οποίων οι μεσαιωνικοί καλλιτέχνες δρούσαν και κινούνταν. Όμως η προσέγγιση αυτή της αρχαίας τέχνης ενείχε ένα βαθύτατο ιδεολογικό πρόβλημα, καθώς η αναμφισβήτητη γοητεία που ασκούσαν οι αρχαίες φόρμες, προσέκρουε με τη σειρά της στις θρησκευτικές νεοειδήσεις της εποχής που στο πρόσωπο των απεικονιζόμενων αρχαίων θεών διέκρινε επικίνδυνα ειδωλολατρικά σύμβολα. Ετσι, οι καλλιτέχνες στο Μεσαίωνα καλούμενοι να συγκεράσουν την ιδεατή αρχαία φόρμα με το καταδικαστέο ειδωλολατρικό περιεχόμενό της, ανέπτυξαν τον ακόλουθο κανόνα υποδοχής της αρχαιότητας στο έργο τους: Είτε έντυναν την αρχαία θεματική με ένα σύγχρονο κουστούμι -διατηρούσαν δηλαδή το περιεχόμενο αλλάζοντας τη φόρμα- είτε αντίστροφα, όπως στην περίπτωση μας, "εξυγίαιναν" την αρχαία φόρμα, "εκχριστιανίζοντας" το περιεχόμενό της.

Ο Διόνυσος - Αρχιερέας του Πιζάνο αποτελεί ένα από τα εξοχότερα παραδείγματα αυτού του κανόνα που έμελλε να παράσχει στη μεσαιωνική τέχνη το απαιτούμενο άλλοθι για την αναβίωση μοτίβων της κλασικής αρχαιότητας.

Εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας "Χανιώτικα νέα"

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμή

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπιράκη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοράκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσόσκακας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμάδακης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργαελάκης
Νεκτάριος Κακατοράκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΠΥΡΟ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ

“Παγίδα - Trap”

■ Εκθεση φωτογραφίας στο Ενυδρείο Κρήτης

Εκθεση φωτογραφίας του Σπύρου Ζερβουδάκη με τίτλο “Παγίδα - Trap” διοργανώνουν το Ενυδρείο Κρήτης, η Πολιτιστική Εταιρεία Κρήτης και η “Πυξίδα της Πόλης”, στους χώρους του Ενυδρείου Κρήτης από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο του 2015.

Η έκθεση θα ανοίξει την Κυριακή 19 Απριλίου στις 12 το μεσημέρι με ξενάγηση από τον φωτογράφο Σπύρο Ζερβουδάκη ενώ παράλληλα θα γίνει η παρουσίαση του φωτογραφικού λευκώματος “Παγίδα-Trap” που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις “ΠΕΚ - Πυξίδα της Πόλης”. Η έναρξη θα πλαισιωθεί με τις μουσικές της Κέλυσ Θωμά από τη νέα της δισκογραφική δουλειά με τίτλο “7Fish” η οποία περιέχει οκτώ νέες συνθέσεις της μέσα από τα βήθη του ωκεανού της μουσικής.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης θα πραγματοποιηθούν μια σειρά από παράλληλες εκδηλώσεις και events.

“Παγίδα - Trap”

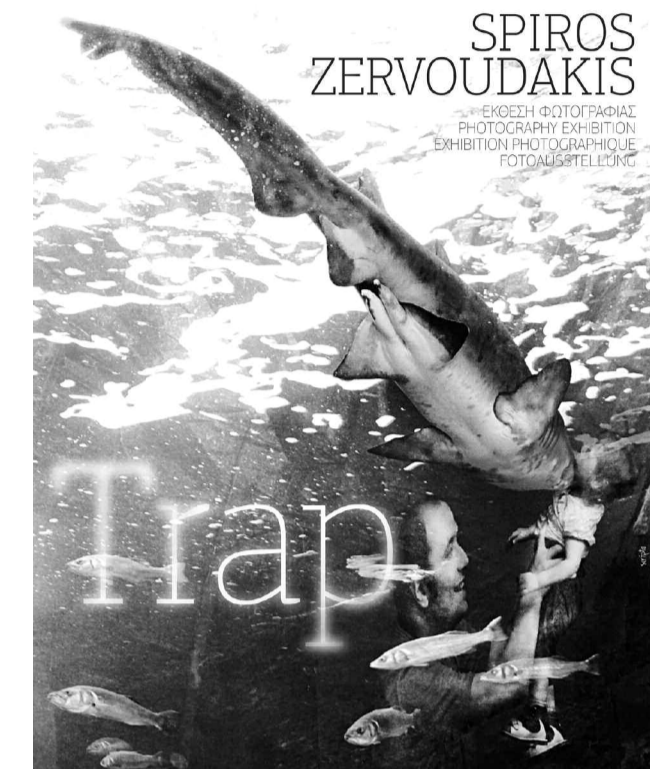
Όπως αναφέρεται σε σχετικό δελτίο Τύπου, «...Κοιτάζοντας τις εικόνες της “Παγίδας”, τις βυθισμένες στο σκούρο φόντο, “ακούει” κανείς το βουητό της υδάτινης σιωπής, διακρίνει τη συνεχή κίνηση και αλλαγή στις ρευστές και χωρίς σαφή περιγράμματα μορφές, αναρωτιέ-

ται διαρκώς για το τι συμβαίνει και πού και, κυρίως, έρχεται στη θέση του “έγκλειστου” ακόμη και χωρίς τη θέλησή του.

Μια σειρά ασπρόμαυρων εικόνων, “καθαρών”, χωρίς κάποια ψηφιακή επεξεργασία, μας καλούν σε ένα ταξίδι στο εξωπραγματικό σύμπαν όπου υδρόβιοι θεοί δέχονται ανθρωποθυσίες, άνθρωποι εμφανίζονται ως δια μαγείας σε σημεία που δεν θα περίμενε κανείς, αναπνέουν κάτω από το νερό, γίνονται αβαρείς, αναμετρούνται οπτικά με χελώνες, αγγίζουν χταπόδια, ονειρεύονται, αλλά και ηρωταγωνιστούν στα όνειρα άλλων...» (N. Καρακατσάνη).

Το project ξεκίνησε το 2008 στο ενυδρείο του Αμστερνταμ και συνεχίστηκε τα επόμενα χρόνια στα ενυδρεία της Κοπεγχάγης, της Φρανκφούρτης και του Ηρακλείου”.

Ο Σπύρος Ζερβουδάκης γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Μαθηματικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και συνέχισε μεταπτυχιακές

SPIROS
ZERVOUDAKIS

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
PHOTOGRAPHY EXHIBITION
EXHIBITION PHOTOGRAPHIQUE
FOTOGRAFISSTELLUNG

σπουδές (Msc) στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά στο Πολυτεχνείο Κρήτης και Φιλοσοφία των Μαθηματικών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ξεκίνησε την ενασχόλησή του με τη φωτογραφία παρακολουθώντας μαθήματα στον Φωτογραφικό Όμιλο του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και συνέχισε παρακολουθώντας διεθνή σε-

μινάρια και διαλέξεις. Έχει παρουσιάσει το φωτογραφικό του έργο σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται στο “Μουσείο Μπενάκη”, στο Benetton Foundation's collection, στο “Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης - Ελαιουργείον” και σε ιδιωτικές συλλογές εντός και εκτός Ελλάδας.

Ζει, εργάζεται και δημιουργεί στα Χανιά της Κρήτης.

ΣΤΟ ΩΔΕΙΟ

Συναυλία κλασικής μουσικής

Συναυλία κλασικής μουσικής με τη σοπράνο Sarah Paradorouli και τον πιανίστα Markus Zugehör πραγματοποιείται την Παρασκευή 17 Απριλίου, στις 9μ.μ. στο Βενιζέλιο Ωδείο Χανίων.

Θα παρουσιαστούν έργα των Puccini, Mozart, Schubert, Faure, de Falla και άλλων.

Τιμή εισόδου 10 € φοιτητικό και ανέργων 7 €.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Προκήρυξη ακρόασης για νέους τραγουδιστές

Η Εθνική Λυρική Σκηνή σε συνεργασία με το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος και την Future Library καλούν τους νέους και τις νέες δώδεκα ελληνικών πόλεων (Λαμία, Κόρινθος, Τρίπολη, Καλαμάτα, Σπάρτη, Κέρκυρα, Ιωάννινα, Βέροια, Καστοριά, Χανιά, Ηράκλειο, Αγ. Νικόλαος) που ενδιαφέρονται για το κλασικό τραγούδι και την όπερα να παρακολουθήσουν δωρεάν ένα διήμερο σεμινάριο στο οποίο θα διδαχθούν τις βασικές αρχές της λυρικής ερμηνείας. Στα Χανιά το σεμινάριο θα γίνει 5 - 7 Μαΐου 2015.

Η επιλογή των νέων καλλιτεχνών που θα συμμετάσχουν ενεργά στο σεμινάριο θα γίνει κατόπιν ακρόασης. Δικαίωμα να παρίστανται ως ακροατές στο σεμινάριο έχουν όλοι όσοι δηλώσουν συμμετοχή.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε νέους και νέες από 16 έως 32 χρόνων, που επιθυμούν να ασχοληθούν με το κλασικό τραγούδι και την όπερα.

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να ερμηνεύσουν στην ακρόαση δύο κομμάτια της επιλογής τους (aria antica, lied, άρια από οπερατικό ρεπερτόριο ή από οπερέτα, κ.ο.κ). Τα κομμάτια θα πρέπει να προέρχονται από το κλασικό ρεπερτόριο και να είναι ενδεικτικά των φωνητικών τους δυνατοτήτων.

Οι αιτήσεις θα γίνονται δεκτές έως και μία εβδομάδα πριν από την έναρξη του σεμιναρίου. Οι αιτήσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από βιογραφικό σημείωμα και να αποστέλλονται ηλεκτρονικά στον υπεύθυνο του προγράμματος “Ταξίδι προς το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος”.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΚΑΦΕ “ΚΗΠΟΣ”

“Τα Χανιώτικα Μνημεία της Λησμονιάς”

Εκδήλωση με τίτλο “Τα Χανιώτικα Μνημεία της Λησμονιάς” διοργανώνει το ιστορικό καφέ Κήπος το Σάββατο 18 Απριλίου στις 8μ.μ. τιμώντας την Παγκόσμια Ημέρα Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Το θέμα θα αναπτύξει η Ζαχαρένια Σημανδράκη ειδική συνεργάτις των Γενικών Αρχείων του Κράτους και πρόεδρος του Τομέα Υλικής και Αύλης Πολιτισμικής Κληρονομιάς του Διαπολιτισμικού Ευρωμεσογειακού

ακού Κέντρου Unesco. Η εκδήλωση συνοδεύεται από παράλληλη προβολή διαφανειών και τελεί υπό την αιγίδα του Διαπολιτισμικού Ευρωμεσογειακού Κέντρου Unesco. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟ “ΜΕΓΑΛΟ Ο”

Εκθεση φωτογραφίας

Εκθεση φωτογραφίας με τίτλο “fA KiNg LiaR” λειτουργεί στον Πολυχώρο “Το Μεγάλο Ο”, Γρηγορίου Ε' 69. Την έκθεση οργανώνουν το “Μεγάλο Ο”, τα μαθήματα φωτογραφίας Μιχάλης Καλαϊτζάκης και η ομάδα “Box n Grass”. Συμμετέχουν οι: Ζαχάρης Ανδρεαδάκης, Άννα Βροντάκη, Σοφιανός Δραπανιώτης, Γιώργος Ζακυνθινάκης, Αριστέα Λέκκα, Στράτος Ναούμ, Γιώργος Σταματάκης Βερονίκη Παϊδούση, Κωνσταντίνος Παπουτσής, Σπύρος Πιττίδης, Γιάννης Χατζηγιάννου.

Ανοικτά καθημερινά μέχρι τις 15 Απριλίου από 10π.μ. έως 12μ. και 6μ.μ. έως 10μ.μ. με ελεύθερη είσοδο.

Κινηματογράφος

“ΕΞΩΤΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΡΙΓΚΟΛΑΝΤ 2”

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Εως και Τετάρτη 22/4

“ΕΞΩΤΙΚΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΡΙΓΚΟΛΑΝΤ 2”

Καθημερινά: 8 & 10.15 μ.μ.

Εως και Κυριακή 19/4

“ΟΜΟΡΦΗ ΝΙΟΤΗ”

Καθημερινά: 8.30 & 10.30 μ.μ.

Ο κινηματογράφος Μ. Παρασκευή έως και την Κυριακή του Πάσχα θα παραμείνει κλειστός.

“ΟΜΟΡΦΗ ΝΙΟΤΗ”

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

“ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7”

Καθημερινά: 5, 8 & 10.30 μ.μ.

“ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ”

12 - 15/4: 6.30 μ.μ.

“ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ”

Από 12/4: 8.30 & 10.30 μ.μ.

“ΔΥΟ ΜΕΡΕΣ, ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ”

Καθημερινά: 8.30 & 10.30 μ.μ.

“ΣΟΝ, ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ: Η ΤΑΙΝΙΑ”

12 - 13/4: 5 μ.μ.

“WINX CLUB: ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ”

12 - 15/4: 5 μ.μ.

“THE BABADOOK: ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ”

Από 12/4 καθημερινά: 8.30 & 10.30 μ.μ.

“ANNIE” (μεταγλ.)

Καθημερινά: 6.30 μ.μ.

ΤΗ Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΤΟ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΚΛΕΙΣΤΟΣ.

“ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7”

“THE BABADOOK: ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ”

“ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ”

“WINX: ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ”

STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΣΕ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ”

ΑΙΘ.2 Κυρ. έως Τριτ. 10.30 μ.μ.

“ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΔΙΩΞΗ”

ΑΙΘ.3 Καθημερινά 8 και 10.30 μ.μ.

“ΟΙ ΜΑΧΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΟΜΩΝ 7”

ΑΙΘ.1 Κυρ. έως Τριτ. 7 και 10 μ.μ.

ΑΙΘ.2 Τετάρτη 10 μ.μ.

“ANNIE”

ΑΙΘ.2 Καθημερινά 7.30 (μεταγλωτ.)

“WINX: ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ”

ΑΙΘ.2 Καθημερινά 6 μ.μ.

“ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ”

ΑΙΘ.3 Καθημερινά 6 μ.μ. (μεταγλωτ.)

“ΜΠΟΜΠ ΣΦΟΥΓΓΑΡΑΚΗΣ: ΕΞΩ ΑΠ’ΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ”

ΑΙΘ.1 Κυριακή & Δευτέρα 5.15 μ.μ.

ΤΗ Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΤΟ Μ. ΣΑΒΒΑΤΟ Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΚΛΕΙΣΤΟΣ.

ΝΕΑ ΤΑΙΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΝΟΥΣΟ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

“Ουζερί Τσιτσάνης”

■ Από γυρίσματα που έγιναν στον πολιτιστικό χώρο της Ειρήνης Παπά

Μια “καπνισμένη” αίθουσα στο Σχολείον της Ειρήνης Παπά στο Νέο Φάληρο έχει μετατραπεί σε ουζερί Τσιτσάνη, το μαγαζί που άνοιξε ο σπουδαίος Έλληνας συνθέτης μαζί με τον κουνιάδο του.

Το φημισμένο μαγαζί “ξαναζει” μέσα από τη νέα ταινία του Μανούσου Μανουσάκη “Ουζερί Τσιτσάνης” που θα προβληθεί τον Χειμώνα στις κινηματογραφικές αίθουσες.

Οι ηθοποιοί παίρνουν τις θέσεις τους και μία σκηνή γλεντιού αναβιώνει σε μία περίοδο δοκιμασίας για την ελληνική κοινωνία: την περίοδο της Κατοχής.

Λίγο νωρίτερα, σε μια γωνιά στην κεντρική αίθουσα, ο πρωταγωνιστής της ταινίας, Ανδρέας Κωνσταντίνου, φορώντας ρούχα εποχής, παίζει μπουζούκι. Δεν ξέρει να παίζει, μας λέει, αλλά έχει αρχίσει μαθήματα. Είναι η πρώτη ημέρα γυρισμάτων για τον ηθοποιό, η πρώτη ημέρα που φοράει τα ρούχα του Τσιτσάνη.

Πώς αισθάνεται που ερμηνεύει αυτόν τον σπουδαίο ρόλο; «Έχω μια χαρά και έναν φόβο, ένα δέος τόσο για τον άνθρωπο Τσιτσάνη, όσο και για την ιστορία του. Πάντως, προσπαθώ να συγκεντρωθώ στον άνθρωπο και όχι στην ιστορία του» λέει. Τι το ξεχωριστό είχε ο Τσιτσάνης; «Ξεβίασθε το ταλέντο του. Μπορεί να έκανε και τρία μερόνυχτα να κοιμηθεί. Έκανε 80 τσιγάρα σε ένα βράδυ μόνο για ένα κομμάτι. Ζούσε για τη μουσική. Τα άλλα υπήρχαν για να στηριχθεί αυτή».

Ο σκηνοθέτης Μανούσος Μανουσάκης κινείται συνεχώς στον χώρο, δίνοντας οδηγίες στους ηθοποιούς, μιλώντας με τους τεχνικούς, φροντίζοντας τις τελευταίες λεπτομέρειες.

Πώς αποφάσισε να γυρίσει μία τόσο μεγάλη παραγωγή σε μία δύσκολη εποχή; «Τις δύσκολες εποχές γίνονται πράγματα» λέει. «Ισα-ίσα έχουν δημιουργηθεί αριστουργήματα στις δύσκολες εποχές. Οι δύσκολες στιγμές κάνουν τον κόσμο πιο δοτικό» προσθέτει.

Η ταινία του Μανούσου Μανουσάκη βασίζεται στο βιβλίο “Ουζερί Τσιτσάνης” του Γιώργου Σκαμπαρδώνη. «Το βιβλίο ισορροπεί ανάμεσα στον ίδιο τον Τσιτσάνη και τη δημιουργία του και σε έναν απόλυτα απαγορευμένο έρωτα ανάμεσα σε έναν Χριστιανό και μία Εβραίοπούλα, έρωτας που στο βιβλίο υποβόσκει και εμείς τον φέρνουμε στο προσκήνιο. Αυτό είναι και το θέμα της ταινίας μας. Ο έρωτας αυτός ανθεί την περίοδο της Αντίστασης, υπό τη σκέπη και τη δημιουργία του Τσιτσάνη» λέει ο σκηνοθέτης.

«Μας δίνεται η δυνατότητα να παρουσιάσουμε τον παραλογισμό των φυλετικών διακρίσεων, να πούμε σε αυτούς που δεν ξέρουν και να θυμίσουμε σε αυτούς που ξεχνάνε ποιο είναι το μόνιμο του φασισμού και του ναζισμού σε μία εποχή που τα μορφώματα αυτά αναπτύσσονται σε όλη την Ευρώπη» συνεχίζει ο κ. Μανουσάκης.

«Δίνεται μία ευκαιρία μέσα από την ιστορία του Τσιτσάνη να γνωρίσει κανείς τη ζωή της εποχής» λέει ο Λάκης Κομνηνός που έχει μια φιλική συμμετοχή στην ταινία, στον ρόλο ενός αντιστασιακού.

«Δεν είναι τυχαίο που γράφτηκαν την

περίοδο της Κατοχής τα σπουδαιότερα έργα του Τσιτσάνη. Πείνα, δυστυχία, θάνατος, έρωτας και η τέχνη πήρε φωτιά» επισημαίνει η Χριστίνα Χειλά που ερμηνεύει την εβραία Εστρέα. Τι μουσική της ταινίας γράφει ο Θέμης Καραμουρατίδης, γνωστός από τη συνεργασία του με τη Νατάσα Μποφίλιου, ενώ έχει επιμεληθεί και τις ενορχηστρώσεις των τραγουδιών του Τσιτσάνη που ακούγονται στην ταινία.

Η Βασιλική Τρουφάκου ερμηνεύει τη “φωνή” του Τσιτσάνη, τη γυναίκα που ερμηνεύει τα τραγούδια του. Σχετικά με το εάν η Λέλα, ο χαρακτήρας που ερμηνεύει, είναι η Μαρίκα Νίνου, η ηθοποιός λέει ότι αν και η συνάντησή του Τσιτσάνη με τη Μαρίκα Νίνου έγινε μεταπολεμικά, η Λέλα μάλλον “πατά πάνω” στην Μαρίκα Νίνου, καθώς η χαρακτηριστική φωνή των τραγουδιών του Τσιτσάνη και καθοριστική σχέση ήταν εκείνη.

Ήταν και πολιτική προσωπικότητα ο Τσιτσάνης; Η ζωή του Τσιτσάνη ήταν μία βαθιά πολιτική πράξη, λέει η Ξανθή Γεωργίου που στην ταινία ερμηνεύει τη σύζυγο του σπουδαίου συνθέτη, Ζωή.

«Δεν υπάρχει καλλιτέχνης που να μην είναι πολιτικό πρόσωπο. Όταν εμπνεύσαι και σχολιάζεις το περιβάλλον σου, εντάσσεται σε ένα πολιτικό γίγνεσθαι. Η μουσική του εκφράζει την καθημερινότητα και τη φυγή από την καθημερινότητα. Και η φυγή από την καθημερινότητα, το όνειρο, το παραμύθι και αυτά είναι πολιτική» λέει ο κ. Μανουσάκης.

Σε αυτό συμφωνεί και ο πρωταγωνιστής της ταινίας, Ανδρέας Κωνσταντίνου (που πρόσφατα τον είδαμε σε έναν άλλο... ρόλο εποχής, στη “Μικρά Αγγλία” του Παντελή Βούλγαρη). «Ε, δεν ήταν; Από τη στιγμή που φτιάχνεις κάτι και το κοινωνείς... Αυτό που ξέρω ήταν ότι τα τραγούδια του λογοκρίνονταν και ότι αυτός το σχολίαζε, έλεγε “αυτόν τον στίχο θα μας τον κόψουν”» λέει.

Ποια ήταν η σχέση του Τσιτσάνη με την Αντίσταση; Ο Ανδρέας Κωνσταντίνου λέει ότι τη σχέση αυτή τη βλέπουμε εμμέσως, αλλά σαφέστατα. Στη συνέχεια, μέσω του χαρακτήρα του κουνιάδου του, του Γιώργου, με τον οποίο έχουν ανοίξει το Ουζερί, ο Τσιτσάνης εμπλέκεται περισσότερο και καταλαβαίνει ότι πρέπει να το κάνει, έστω και με κόστος.

Η παραγωγή είναι μεγάλη (συμπαράγωγη της Τηλεκίνησης ΑΕ και του ΟΤΕ TV), αλλά ο σκηνοθέτης λέει ότι δεν γνωρίζει ακόμα το κόστος. «Τον Ιούλιο θα σας πούμε» λέει χαριτολογώντας, προσθέτοντας ότι πρόκειται σίγουρα για ένα ρίσκο.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί κάποια γυρίσματα στη Θεσσαλονίκη, ανάμεσά τους και τα γυρίσματα μιας από τις πιο δύσκολες σκηνές -εκείνης της μεταφοράς των Εβραίων από τη Θεσσαλονίκη στα στρατόπεδα ναζιστικής συγκέντρωσης.

Η Χριστίνα Χειλά που ερμηνεύει την Εβραία Εστρέα θυμάται εκείνη την ημέρα. «Δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι το γύρισμα θα ήταν τόσο μεγάλο, τόσο συγκινητικό. Ήταν περισσότεροι από 600 βοηθητικοί ηθοποιοί, ηλικιωμένοι, παιδιά που ήταν εκεί από τις 5 το πρωί μέχρι τις 8 το βράδυ, κάτω από τον ήλιο, στο κρύο. Τα γυρίσματα έγιναν έξω από ένα βαγόνι που ήταν το αυθεντικό βαγόνι που έφυγε για το Αουσβιτς. Και μόνο αυτό συντελεί σε μια τρομερή εμπειρία» λέει.

Ο έρωτας της Εστρέας με τον κουνιάδο του Τσιτσάνη βρίσκεται στο επίκεντρο της ταινίας. «Υπήρχαν πατεράδες που αυτοκτονούσαν όταν μάθαιναν ότι οι κόρες τους εμπλέκονταν σε έναν τέτοιο έρωτα» λέει η νεαρή ηθοποιός που συμμετέχει για πρώτη φορά σε τόσο μεγάλη παραγωγή.

Ο έρωτας είναι στοιχείο που φαίνεται πως θα διατρέχει όλη την ταινία. Η Ξανθή Γεωργίου λέει συγκινημένη ότι παρά τις φήμες για απιστίες και τα προβλήματα στη σχέση τους, το ζευγάρι Ζωή Σαμαρά - Βασίλης Τσιτσάνης ενσάρκωνε την απόλυτη αγάπη σε μία εποχή που ήταν έντονη η απειλή του θανάτου.

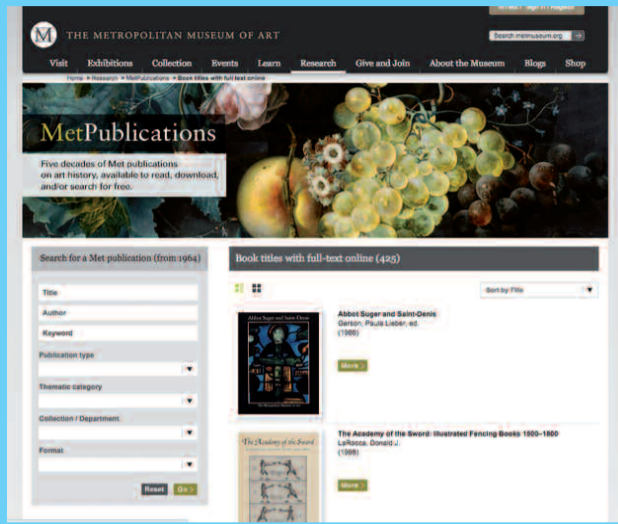
Όσο για το τι θέλουν να επιτύχουν οι συντελεστές με το Ουζερί Τσιτσάνης, το συνοψίζει ο Λάκης Κομνηνός: «Είμαι βέβαιος ότι ο Μανούσος θα κάνει μια καλή ταινία που θα αρέσει στον κόσμο. Είναι μάστορας στο είδος του, μπορεί να το κάνει και θα το κάνει».

• Η ταινία «Ουζερί Τσιτσάνης» θα προβάλεται στις αίθουσες από τις 3 Δεκεμβρίου 2015 σε διανομή Feelgood Entertainment.

Αγγελική Στελλάκη
Πηγή: in.gr

σερφ@ρίσματα

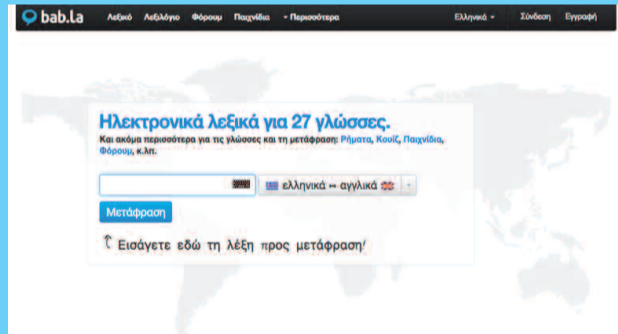
Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Δωρεάν από το MET

www.metmuseum.org/research/metpublications/titles-with-full-text-online?searchtype=F

Το Metropolitan Museum of Art στην Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις! Εκείνο που πιθανώς να μην γνωρίζετε είναι πως σχετικά πρόσφατα, μέσα από τον επίσημο ιστότοπό του, το Μητροπολιτικό Μουσείο Τέχνης (σ.σ: γνωστό και ως MET) προσφέρει στους διαδικτυακούς του επισκέπτες όλες τις εκδόσεις που έχει κάνει τα τελευταία 50 χρόνια, για να διαβάσετε, να τα “κατεβάσετε”, ή απλά να τα ξεφυλλίσετε online εντελώς δωρεάν! Αν λοιπόν είστε λάτρης της τέχνης, αν τα βιβλία των Μουσείων αποτελούν το μεγάλο σας φετίχ ή αν απλά θέλετε να έχετε πρόσβαση στους θησαυρούς ενός από τα μεγαλύτερα Μουσεία παγκοσμίως, τότε κάντε κλικ εδώ και προσθέστε τον σύνδεσμο στα αγαπημένα σας!

Λεξικά για 27 γλώσσες!

www.babla.gr

Ανακαλύψτε έναν διαδικτυακό μεταφραστικό “θησαυρό” που σας προσφέρει μεταφράσεις για 27 γλώσσες, καλύπτοντας παράλληλα -στον βαθμό του εφικτού- όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα «ένα ευρύ φάσμα όρων και εκφράσεων που κυμαίνονται από ιδιωματικές εκφράσεις και εκφράσεις της καθημερινότητας έως και τεχνικούς ή ειδικούς όρους». Θα βρείτε περί τα 39 δίγλωσσα λεξικά για 27 γλώσσες, μαθήματα λεξιλογίου, γλωσσικά παιχνίδια, κουίζ, πίνακες με την κλίση ρημάτων σε 12 γλώσσες, ειδικές επιστημονικές εκφράσεις που μπορεί να χρειαστείτε για κάποια επιστημονική εργασία ή τη δουλειά σας, γλωσσικό φόρουμ, άρθρα, και διάφορα ακόμα που σας περιμένουν να τα ανακαλύψετε.

Παλιά και σπάνια

www.spaniavivlia.gr

Υπάρχουν κάποια βιβλία παλιά και σπάνια, που είτε έχουν εξαντληθεί και πλέον δεν μπορεί κάποιος να τα βρει σε βιβλιοπωλεία, είτε τυπώθηκαν σε λίγα αντίτυπα, είτε είναι συγκεκριμένης έκδοσης συλλεκτικής ή σπάνιας, είτε τελοσπάντων ήταν πολύ δύσκολο να τα προμηθευτούμε τόσο όταν κυκλοφόρησαν όσο -εννοείται- και σήμερα. Αρκετά από αυτά τα βιβλία, συγκέντρωσε και διαθέτει για τους βιβλιόφιλους και... βιβλιοφάγους αυτού του site. Και όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στην πρώτη του σελίδα: «το site αποτελεί το μοναδικό ελληνικό e-παλαιοβιβλιοπωλείο». Όσοι λοιπόν αγαπάτε το διάβασμα και -φυσικά- τα βιβλία, μην παραλείψετε με “βόλτα” και εδώ.

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΚΚΙΝΑΚΟΥ

“Όταν ακνίζουν τα πηγάδια”

■ Παρουσιάζεται την Τρίτη 14 Απριλίου στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων

Του ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΒΙΑΚΗ

**«Τούτο μόνο να ξέρεις
ό,τι σώσεις μες στην αστραπή
καθαρό στον αιώνα
θα διαρκέσει»**

**Οδ. Ελύτης
(Αξιον Εστί - Γένεσις)**

να βιβλίο “για κάθε τι διαφορετικό”, που οδηγεί τον αναγνώστη σε μέρη όπου κατοικεί το “εμείς”, το: “Όταν ακνίζουν τα πηγάδια” (εκδόσεις “ΠΕΚ - Πυξίδα της Πολης”) του ψυχιάτρου Γιώργου Κοκκινάκου, θα παρουσιαστεί την Τρίτη 14 Απριλίου στις 8:30 το βράδυ στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Το βιβλίο αποτελεί συλλογή από 83 κείμενα του Γιώργου Κοκκινάκου, από τα οποία τα περισσότερα έχουν κατά καιρούς δημοσιευτεί στον ημερήσιο τοπικό και αθηναϊκό Τύπο και χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Η πρώτη αφορά κείμενα γύρω από τη ψυχιατρική μεταρρύθμιση της οποίας υπήρξε από τους πρωτεργάτες. Η δεύτερη περιέχει πολιτικά κείμενα και η τρίτη σκέψεις γύρω από ζητήματα της ίδιας της ύπαρξης, της ανθρωπίνης φύσης και του νοήματος της ζωής. Και στις τρεις ενότητες, ο Γιώργος Κοκκινάκος, με την καθαρότητα της σκέψης του και την ποιότητά της γραφής του, αναπτύσσει προβληματισμούς και κάνει τον αναγνώστη “συμμέτοχο” σε έναν κόσμο στον οποίο χωράνε όλοι. Στον “πληθυντικό όπως το σύμπαν”, όπως έλεγε ο Φ. Πεσοά. Χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις. Με ευαισθησία και ανθρωπιά. Με μηνύματα θετικά σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς.

Ο Γιώργος Κοκκινάκος δεν επιδιώκει να δώσει απαντήσεις αλλά θέτει ερωτήματα για το σήμερα και το αύριο αυτού του Κόσμου. Με μια μαγευτική γραφή που “παρασύρει” τον νου σε σκέψεις της

ψυχής. Μιλώντας στις “διαδρομές”, ο ίδιος και αναφερόμενος στις τρεις ενότητες του βιβλίου, σημειώνει μεταξύ άλλων:

• «Η πρώτη είναι ψυχιατρική. Περιέχει κείμενα σχετικά με τη ψυχιατρική μεταρρύθμιση, την εναλλακτική ψυχιατρική και τη δόμηση του εναλλακτικού ψυχιατρικού κοινοτικού δικτύου που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη - δέκα χρόνια πλέον χωρίς άσυλο, με κοινοτικές δομές που απαντούν σε κάθε ψυχιατρικό αίτημα χωρίς στοιχεία του ασύλου.

• Η δεύτερη ενότητα είναι πολιτική: Περιέχει πολιτικά κείμενα εκφράζοντας τον αγώνα αλλά ιδιαίτερα την αγωνία, κυρίως σήμερα που ψηλαφούμε πάνω στα θρυμματισμένα όνειρα.

• Η τρίτη ενότητα αποτελείται κυρίως από κείμενα υπαρξιακά γύρω από την ανθρώπινη φύση, το νόημα, τις ιεραρχίες, τα ερωτήματα. Είναι κείμενα που γράφτηκαν, τα περισσότερα, πάνω σε πραγματικά γεγονότα και δεν σκοπεύουν να δώσουν απαντήσεις αλλά θέτουν ερωτήματα».

Όπως σημειώνει, άλλωστε, η “Πυξίδα της Πόλης” είναι κείμενα με τα οποία ο Γιώργος Κοκκινάκος αποδομεί, με εργαλείο τον ανατρεπτικό και αντικομφορμιστικό λόγο του, όχι μόνο ακλόνητες επιστημονικές θεωρίες και θεωρήσεις αλλά και σύγχρονα κοινωνικά και ιδεολογικά δόγματα. Η γλώσσα του “ενοχλητικά” κατηγορηματική, απροφάσιστη και παρρησιαστική απέναντι στο φαρισαϊκό και φενακιστικό παραλήρημα της εποχής μας. Μα πάνω απ’ όλα αισθηματολογική, ποιητική και ιδεαλιστικά πραγματιστική. Μια γλώσσα, μια γραφή, ιδιαίτερης αισθητικής αξίας.

Στην εισαγωγή του βιβλίου ο δημοσιογράφος και λογοτέχνης Δημήτρης Κακαβελάκης σημειώνει:

«...Το βιβλίο του οραματικού και ριζοσπαστικού “εν Χανίοις” ψυχιάτρου Γιώργου Κοκκινάκου αποτελεί μια σημαντική κατάθεση κειμένων υψηλής συγγραφικής και αισθητικής ποιότητας. Όλα γραμ-

μένα με λόγο πολυεπίπεδης επιστημονικής ευθύνης, ψυχιατρικής απελευθέρωσης και βαθιάς ανθρωπιστικής ευαισθησίας.

Με τόλμη σκέψης, κρίσης και λειτουργίας ενός εγρηγορούντος πολίτη, τόπου και κόσμου.

Τα κείμενα αυτά αποπνέουν μια αύρα ψυχοπνευματικής συναίσθησης, σε συνδυασμό με την ποιητική υπόσταση που τα συνιστά, όχι μόνο αισθητικά αλλά βαθυνοϊκά και βαθύψυχα...».

Το εξώφυλλο του βιβλίου στηρίζεται σε εικαστική δουλειά της δημιουργού Ελένης Μαρινάκη.

Την εισαγωγή του βιβλίου υπογράφει ο δημοσιογράφος και λογοτέχνης Δημήτρης Κακαβελάκης.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο μαθηματικός Αντώνης Παπαδεράκης, ο ψυχίατρος Θόδωρος Μεγαλοοικονόμου και η φιλόλογος και επιμελήτρια του βιβλίου, Μαρία Κρέτση.

Αποσπάσματα από το βιβλίο θα διαβάσει ο ηθοποιός Λευτέρης Μποτωνάκης.

“ΘΑ ΞΑΝΑΡΘΟΥΝ ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ” Παρουσίαση βιβλίου της Αλκυόνης Παπαδάκη

Η παρουσίαση του βιβλίου της Αλκυόνης Παπαδάκη “Θα ξανάρθουν τα χελιδόνια” θα γίνει την Τρίτη 21 Απριλίου στις 8:30μ.μ. στο καφέ “Κήπος”. Με τη συγγραφέα θα συνομιλήσουν η Μαρία Βούλγαρη, δημοσιογράφος και η Βίκυ Κόλλια, φιλόλογος. Αποσπάσματα του βιβλίου θα διαβάσει ο ηθοποιός Λευτέρης Μποτωνάκης.

Την εκδήλωση διοργανώνουν το βιβλιοπωλείο Πετράκη και οι εκδόσεις “Καλέντη” ενώ η είσοδος είναι ελεύθερη.

“ΜΙΑ ΑΝΑΣΑ ΜΟΝΟ” Νέο μυθιστόρημα από τον Πολυχρόνη Κουτσάκη

Εκδήλωση για την παρουσίαση του νέου μυθιστορήματος του συγγραφέα Πολυχρόνη Κουτσάκη “Μια ανάσα μόνο” θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 19 Απριλίου στις 6:30μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Το βιβλίο παρουσιάζουν οι φιλόλογοι Μαρία Γαλανάκη, Εύα Μαζοκοπάκη, Δέσποινα Μαρκουλάκη. Δραματοποιημένα αποσπάσματα του βιβλίου θα παρουσιαστούν από μαθητές λυκείου. Θα ακολουθήσει συζήτηση του συγγραφέα

με το κοινό.

Την εκδήλωση διοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, η Ένωση Πνευματικών Δημιουργών και οι εκδόσεις Πατάκη, σε συνεργασία με το φροντιστήριο “Πρωτοπορία”.

Στις φλέβες της είχε από μωρό... μελάνι και νότες. Μεγαλώνοντας, η Μάρω Θεοδωράκη, συγκέρασε και τα δύο ακολουθώντας πορεία μουσική και συγγραφική. Και πάντα, σε ό,τι και αν έκανε, υπήρχε ένα κομμάτι από τα Χανιά που λατρεύει. Τα Χανιά που είναι συνυφασμένα στο μυαλό της με την ελευθερία, την παιδική ξεγνοιασιά, την αυθεντικότητα...

ΜΑΡΩ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ:

«Όταν ήμουν μικρή ήθελα να γίνω δασκάλα πιάνου στον Γαλατά»

κόρη του ποιητή και δημοσιογράφου Γιάννη Θεοδωράκη και της δημοσιογράφου Νίτσας Λουλέ, ανιψιά του μοναδικού Μίκη Θεοδωράκη, η Μάρω είχε τη μοναδική τύχη να βρίσκεται από μικρή σε ένα άκρως πολιτικοποιημένο αλλά και μουσικό περιβάλλον. «Αυτό με έκανε να έχω μεγάλη αίσθηση ευθύνης με ό,τι καταπιανόμουν», είπε η ίδια, μιλώντας στις «διαδρομές», λίγο προτού ξεκινήσει τις πρόβες για την παιδική παράσταση «Όμορφη Πόλη» που παρουσιάστηκε στο Ιστορικό Καφέ «Κήπος».

«Η οικογένειά μου ήταν μουσική και δημοσιογραφική. Με έντονο το στοιχείο της τέχνης, έντονο και το στοιχείο της πολιτικής. Αυτό ήταν πολύ σημαντικό για μας και μας διαμόρφωσε χαρακτήρα από πολύ πολύ νωρίς. Στην εφηβεία συνειδητοποίησα πόσο πραγματικά μοναδικοί ήταν οι γονείς μου και φυσικά ο θείος μου, ο Μίκης Θεοδωράκης. Το βάρος αυτών των ονομάτων με έσπρωχνε πάντα να αριστεύω. Ηθελα σε όλα όσα έκανα να είμαι τέλεια. Όταν έδινα εξετάσεις στο Ωδείο για το πτυχίο, δεν κάλεσα κανέναν από την οικογένειά μου. Ηθελα μόνη μου να πάω, να δοκιμαστώ και να ξεχωρίσω. Έτσι και έγινε. Βέβαια, πριν τις εξετάσεις, είχα επισκεφθεί τον Μίκη Θεοδωράκη, είχαμε μιλήσει, τον είχα συμβουλευτεί. Ποτέ όμως δεν ήθελα να πουν για μένα πως είμαι η ανιψιά του Μίκη και γι' αυτό προχωρήσα στις μουσικές μου σπουδές. Πάντα επεδίωκα ό,τι κάνω, να το κάνω μόνη μου επειδή αξίζω».

Αγαπάτε πολύ τα παιδιά. Έχετε γράψει 46 παραμύθια. Πόσο δύσκολο κοινό είναι τελικά τα πιτσιρίκια;

Λατρεύω τα παιδιά. Νιώθω και εγώ περισσότερο παιδί απ' ό,τι «μεγάλος». Ημουν πάντα δίπλα σε παιδιά, και δεν πιστεύω καθόλου πως είναι δύσκολο κοινό. Χρειάζεται να τα αφουγκραστείς και να είσαι ειλικρινής μαζί τους. Έτσι τα κερδίζεις. Νιώθω στο στοιχείο μου όταν είμαι με παιδιά, δουλεύω με παιδιά ή κάνω κάτι για παιδιά. Ίσως να έχει σχέση και το ότι αγαπώ πολύ τη διδασκαλία. Αισθάνομαι υπέροχα όταν περνώ τις γνώσεις μου σε παιδιά, όμως ακόμα περισσότερο με κάνει να χαίρομαι όταν περνώ την αγάπη μου για τη μουσική στα παιδιά. Γιατί η αγάπη είναι εκείνη που μας κινητοποιεί, η αγάπη μας πάει πιο μπροστά και η μουσική από μόνη της, είναι αγάπη, είναι κινητήριος δύναμη. Όταν ήμουν μικρή, έλεγα όταν με ρωτούσαν, πως όταν μεγαλώσω θα γίνω δασκάλα πιάνου στον Γαλατά.

Η «όμορφη πόλη» παρουσιάζεται στην όμορφη πόλη, στα Χανιά...

Το αγαπημένο τραγούδι του πατέρα μου! Τα Χανιά είναι για μένα τόπος μαγικός. Και παρότι έχω γεννηθεί στην Αθήνα, αισθάνομαι «πατρίδα» μου τα Χανιά. Κάθε καλοκαίρι, όταν ήμουν παιδί, περνούσα τις διακοπές μου στον Γαλατά. Ακόμα και σήμερα, προσπαθώ να έρχομαι στα Χανιά, τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο. Αισθάνομαι διαφορετικά εδώ, πιο ελεύθερη... Αυτό το βιωματικό κομμάτι, αυτό το «δέσιμο» με τα Χανιά με έχει στιγματίσει συναισθηματικά και το κουβαλώ μαζί μου ότι και να κάνω. Ιδιαίτερα όταν γράφω...

Η ιστορία λοιπόν αφορά, την ομορφότερη

«Τα Χανιά είναι για μένα τόπος μαγικός. Και παρότι έχω γεννηθεί στην Αθήνα, αισθάνομαι «πατρίδα» μου τα Χανιά.»

πόλη του κόσμου, τα Χανιά! Είναι η ιστορία της Αννιώς, ένα κοριτσάκι που έχει μπουχτίσει στους 4 τοίχους της πόλης και θέλει να γυρίσει στον Γαλατά, στον παππού και τη γιαγιά. Είναι παράλληλα και ένα «παραμύθι» που μιλά για αξίες, δυστυχώς λίγο... ξεχασμένες σε καιρούς κρίσης. Μιλάει για τη σημασία της φιλίας, της αγάπης, της οικότητας...

Φαντάζομαι πως, όπως και η μουσική, έτσι και η συγγραφή «ήρθε» εντελώς φυσικά. Η μητέρα και ο πατέρας σας ήταν από τους σπουδαιότερους δημοσιογράφους εξάλλου...

Μου αρέσει να γράφω, όπως μου αρέσει και να διδάσκω. Ό,τι μάθαινα από τα βήματά μου στην μουσική, προσπάθησα να τα κάνω παραμύθια και μέσα από αυτά να εξηγήσω στα παιδιά έννοιες κάπως δυσνόητες. Το πρώτο μου βιβλίο, η «παραμύθια με τις νότες» είχε σκοπό να «ξεδιαλύνει» στα παιδιά μέσα από το παραμύθι, την σπουδαιότητα της μουσικής γνώσης. Έτσι κάπως γράφτηκαν και οι περιπέτειες της Πιπίτσας, που ουσιαστικά ήταν ένας απλός τρόπος να καταλάβουν τα παιδιά, τι είναι οι νότες, οι αριθμοί, τα σχήματα, τα χρώματα, η ορχήστρα κ.ά. Επιδιώκω όλα μου τα βιβλία να περνούν διάφορα μηνύματα στα παιδιά: να σέβονται και να αγαλιάζουν τη διαφορετικότητα, να αγαπούν και να φροντίζουν τα ζώα, να προστατεύουν το περιβάλλον, να είναι γενναίοδωρα, να αγαπούν, να αισθάνονται, να ονειρεύονται... Και μέσα από εκπαιδευτικά σεμινάρια που έχω κάνει σε ενήλικους για το πώς να χρησιμοποιούν τη μουσική στα παιδιά, προέκυψε η έκδοση «μουσικοκινητικά παιχνίδια με άξονα τα συναισθήματα. Μουσικοσυναισθηματική αγωγή», ένα βιβλίο για «μεγάλους».

«Υπάρχει κάτι στα «σκαριά» αυτής της εποχής», ρωτώ τη Μάρω Θεοδωράκη και εκείνη γελά πονηρά.

Έχω διάφορες ιστορίες στα «σκαριά»! Ετοιμάζω ένα βιβλίο που θα αφορά το τραγούδι και τη μουσικοκινητική. Γράφω επίσης ένα παραμύθι χριστουγεννιάτικο, τη «χιονοπαλού». Μια ιστορία που καταπιάνεται με ένα τεράστιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, ιδιαίτερα τα κορίτσια, αυτό των διατροφικών διαταραχών.

Δεν μπορώ να μην ρωτήσω κάτι που θεωρώ πως σχεδόν όλοι θα αναρωτιούνται: πώς είναι να μεγαλώνεις δίπλα σε έναν μύθο, όπως ο Μίκης Θεοδωράκης.

Μικρή έβλεπα το Μίκη και στην ουσία έβλεπα έναν γίγαντα. Κυριολεκτικά. Ήταν πανύψηλος, και στα μάτια τα δικά μου και του αδελφού μου έμοιαζε τεράστιος. Όσο μεγαλώναμε και τον... «φτάναμε» -στο μπόλι πάντα, γιατί ο Μίκης είναι ιδιοφυΐα, είναι άφταστος, είναι μια λαμπρή προσωπικότητα που σφράγισε την ιστορία αυτού του τόπου, είναι μοναδικός- τότε άρχισε να μοιάζει πιο μοσινότος. Όλα αυτά, σε εποχές χωρίς κινητά, tablet και όσα σήμερα μας αποξενώνουν. Μιλούσαμε λοιπόν, συζητούσαμε, και μέσα από αυτές τις κουβέντες, καταλαβαίναμε πόσο σημαντικός, πόσο μοναδικός ήταν ο θείος μας.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Πέτρα Ψαλίδι Χαρτί

» Νίκος Α. Μάντης (εκδόσεις Καστανιώτη)

Φαινόμενο σύνθηρες: ο συγγραφέας καθισμένος στο γραφείο του και στον μικρόκοσμο του επιχειρεί να αποτυπώσει ρεαλιστικά και με αληθοφάνεια τον μεγάλο κόσμο. Συνήθως το αποτέλεσμα δεν διαφέρει και πολύ από ένα σύνολο στερεότυπων και άψυχων χαρακτήρων, που κινούνται σε ένα περιβάλλον ελάχιστα πειστικό. Βέβαια, συχνά οι παραπάνω συγγραφείς συναντούν τους αναγνώστες τους, επίσης αποκομμένους απ' την πραγματικότητα, οπότε και δέχονται τις επευφημίες: ρεαλιστικότερο, σκληρό, πραγματικό. Όλοι ευχαριστημένοι. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια, με την οικονομική κρίση να δεσπόζει και να επισκιάζει τα πάντα, αρκετοί ακόμα επίδοξοι συγγραφείς πρόσθεσαν το όνομά τους στην παραπάνω λίστα, επιχειρώντας μια δημοσιογραφικού χαρακτήρα λογοτεχνία, την οποία ο "ρεαλισμός" θα έσωζε από τις εξόφθαλμες αδυναμίες της αφήγησης, της δομής, των χαρακτήρων κ.τ.λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η περίπτωση του Μάντη δεν είναι η παραπάνω. Ευτυχώς. Στο "Πέτρα Ψαλίδι Χαρτί", σπονδυλωτό μυθιστόρημα όπως σωστά διευκρινίζεται στο εξώφυλλο, ο βραβευμένος, από το ηλεκτρονικό περιοδικό Αναγνώστης για την Άγρια Ακρόπολη (2013), συγγραφέας στρέφει το βλέμμα του στο παρόν. Μοιάζει να εμπνέεται από όσα τον περιβάλλουν, την πόλη που διασχίζει, τους ανθρώπους που συναντά, τις ιστορίες που ακούει. Υπάρχει μια αίσθηση οικειότητας, που συνοδεύει την ανάγνωση, κάτι αναμενόμενο, καθώς όλοι είμαστε εκτεθειμένοι, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, στα ίδια ερεθίσματα.

Εξιστορίες αποτελούν τον πυρήνα του μυθιστορήματος, ιστο-

ρίες των οποίων οι πρωταγωνιστές συνδέονται και διασταυρώνονται στη σημερινή Αθήνα, ό,τι κοντινότερο σε μητρόπολη διαθέτουμε στη μικρή μας χώρα.

Ο Μάντης δεν εκβιάζει τη σύνδεση των ιστοριών του, δεν είναι αυτό που τον ενδιαφέρει άλλωστε. Επιλέγει τον δύσκολο δρόμο της πρωτοπρόσωπης αφήγησης, δύσκολο λόγω των εναλλαγών στις αφηγηματικές φωνές, άνθρωποι τόσο διαφορετικοί μεταξύ τους. Εκεί φαίνεται και η ικανότητα του συγγραφέα στην αφήγηση, η πειστικότητα των χαρακτήρων που "αναγκάζει" τον αναγνώστη να κοιτάξει από τη δική τους σκοπιά τις καταστάσεις και τα γεγονότα, να αισθανθεί τις βαθύτερες ανάγκες τους, τις φοβίες και τις ελπίδες τους. Χαρακτηριστικότερο δείγμα αυτής της ικανότητας αποτελεί ο χρήστης ναρκωτικών, πρωταγωνιστής της πρώτης ιστορίας, ο οποίος μας ξαναγεί στο κέντρο της Αθήνας μέσα από μια πυρετική και παραληρηματική αφήγηση, στον αγώνα του να εξασφαλίσει χρήματα για μια ακόμα δόση.

Ο Μάντης επιθυμεί όμως τον πλουραλισμό, στοιχείο απαραίτητο για τη σύνθεση της πραγματικότητας εκεί έξω.

Το αποτέλεσμα είναι ένα πολυφωνικό μυθιστόρημα, αυτή άλλωστε μοιάζει να είναι και η επιδίωξη του συγγραφέα, και όχι μια συλλογή διηγημάτων με κοινό θεματικό άξονα τη σύγχρονη Αθήνα. Και μπορεί το περιβάλλον να είναι όντως η Αθήνα της οικονομικής κρίσης, όμως οι ιστορίες, εκτός ίσως από μία, θα μπορούσαν να έχουν συμβεί και την προηγούμενη δεκαετία, τη χρυσή κατά πολλούς. Γεγονός που απαλλάσσει το μυθιστόρημα απ' τον αχρείαστο και ακόμα άγουρο

τίτλο: λογοτεχνία της κρίσης.

Και είναι αυτή η οικειότητα, για να επιστρέψω στον αρχικό συλλογισμό, που τόσο λείπει στην πλειοψηφία της λογοτεχνίας του πραγματικού, ιδιαίτερα της εγχώριας, όχι για λόγους γονιδιακούς, αλλά επειδή αφορά γνώριμα μέρη και καταστάσεις, οικειότητα που τόσο έντονα πηγάζει από τις σελίδες του μυθιστορήματος αυτού και του προσδίδει την απαραίτητη δυναμική, για να σε παρασύρει μακριά από αναμασημένες αστικές δοξασίες και εξ αποστάσεως κρίσεις. Μυθιστόρημα σίγουρα διαφορετικό από τη δυστοπική Άγρια Ακρόπολη, που είχε ως φόντο την Αθήνα του μέλλοντος όπως την οραματίστηκε ο Μάντης, με ευδιάκριτους όμως τους συνδετικούς εκείνους ιστούς ανάμεσα σε αυτά τα δύο ύστερα έργα, περισσότερο κοινωνικοπολιτικά σε σχέση με τα προηγούμενα.

Γνώριμα στοιχεία της γραφής του Μάντη ο σκεπτικισμός και η προσπάθεια για κατανόηση, που τόσο λείπουν, όχι μόνο από τη λογοτεχνία μα γενικότερα.

ΜΕ ΘΕΜΑ "ΔΡΟΣΟΥΛΙΤΕΣ"

Προκήρυξη λογοτεχνικού διαγωνισμού

Ο Δήμος Σφακιών σε συνεργασία με τον Σύλλογο Στιχοουργών Ν. Χανίων, προκηρύσσει Παγκρήτιο λογοτεχνικό διαγωνισμό (μαντινάδας - ρίμας - ριζίτικου) με θέμα "Οι Δροσουλίτες".

Σκοπός του διαγωνισμού είναι η προβολή και διάδοση των Ιστορικών γεγονότων της ηρωικής μάχης, στο Φραγκοκάστελο και ο θρύλος με τους Δροσουλίτες.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι όπου γης, απανταχού Κρήτες, που μπορούν να συμμετέχουν με τρεις μαντινάδες τους, μία ρίμα (που δεν θα ξεπερνά όμως τα δέκα δίστιχα) ή ένα Ριζίτικο τραγούδι, όλα σχετικά με το θέμα του διαγωνισμού, πρωτότυπα και αδημοσίευτα, υπογεγραμμένα με ψευδώνυμο. Μέσα στο φάκελο αποστολής, θα εσωκλείεται μικρότερος φάκελος, με τα πλήρη στοιχεία του διαγωνιζόμενου (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλ. επικοινωνίας).

Τα κείμενα δακτυλογραφημένα, θα αποσταλούν σε

πέντε αντίτυπα, μόνο ταχυδρομικά στη διεύθυνση: Σύλλογο Στιχοουργών Ν. Χανίων, Δημοτική Ενότητα Ελ. Βενιζέλου Τ.Κ. 73300 Χανιά, υπόψη κ. Θανάση Πατεράκη.

Οι εργασίες δεν επιστρέφονται. Μέλη της Κριτικής Επιτροπής είναι λογοτέχνες και καταξιωμένοι στιχογράφοι του Παγκρητίου Συλλόγου Κρητών Στιχοουργών "ΜΙΧ. ΚΑΥΚΑΛΑΣ" και του Συλλόγου Στιχοουργών Ν. Χανίων, με πρόεδρο της επιτροπής, τον κορυφαίο Σφακιανό λαογράφο και ποιητή, κ. Κανάκη Γερωνυμάκη. Οι εργασίες θα γίνονται δεκτές έως 30 Απριλίου 2015. Στους διακριθέντες θα δοθούν βιβλία, ως έπαθλα με την απονομή των βραβείων, η οποία θα γίνει το Μάιο, στο Φραγκοκάστελο, σε ειδική μουσικοχορευτική εκδήλωση, η οποία θα γνωστοποιηθεί με νεότερη ανακοίνωση.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 2821086319 & 6932124264.

Βιβλία

Τα κομπολόγια

Τάκης Γεράρδης

Εκδότης: Κέδρος

Η τυχαία συνάντηση του ταξιτζή Χρήστου Βερούτη με τον παλαιωμένη πολυτελείας Σπύρο Σαμαρόπουλο γίνεται η αρχή μιας περιπέτειας που οδηγεί στα ίχνη της Εύας Πάλμερ, του Αγγελου Σικελιανού και του μουσικοσυνθέτη Κωνσταντίνου Ψάχου.

Ο παλαιωμένος θα αγοράσει στο Άγιο Ορος μια σπάνια περγαμνή του Αγίου Δαμασκηνού για την παρασημαντική. Η περγαμνή αλλά και μια συλλογή σπάνιων κομπολογίων που βρέθηκε στο σπίτι ενός τοκογλύφου στο Κολωνάκι είναι τα κίνητρα για τη δράση των ηρώων. Η αλληλουχία των γεγονότων θα τους οδηγήσει στο περίφημο εύριο παναρμόνιο και στη γοπτευτική όσο και μυστηριώδη ιστορία του. Ερωτες φανεροί αλλά και κρυφοί, αδιεστακτοί τύποι του υποκόσμου αλλά και καθημερινοί έντιμοι άνθρωποι δρουν και φιλοσοφούν ακολουθώντας το ακατανόητο της δημιουργίας. Τελικά η ζωή επέλεξε γι' αυτούς άλλα πράγματα από αυτά που είχαν οι ίδιοι σχεδιάσει.

Το μάτι του ψαριού

Λένα Κιτσοπούλου

Εκδότης: Μεταίχμιο

Οι ήρωες αυτών των ιστοριών, με αφορμή τη ματαιότητα της ζωής, η οποία κάθε λίγο και λιγάκι μας παρενοχλεί όλους, θα τρελαθούν από τη

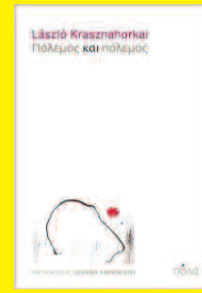
φυσική τρέλα που κατακλύζει κάθε ανθρώπινη ύπαρξη. Θα μοιάζουν κανονικοί, θα ζούνε δίπλα μας, θα κόβουνε βασιλόπιτες, θα πετάνε χαρταετούς, θα ερωτεύονται, θα τρώνε σουφλέ σοκολάτας, θα έχουν τις γυναίκες τους και τα παιδιά τους, τις φυσιολογικές δουλειές τους, θα έχουνε μέχρι και αγάπη, συμπόνια, δοτικότητα, ελπίδα, όνειρα. Θα τα έχουνε όλα.

Όμως όταν χρειαστεί να πονέσουν, όταν αναγκαστούν να γίνουν θύματα της απώλειας, της ματαιώσης, του θανάτου και της αναπόφευκτης μοίρας τους, τότε θα βρεθούν μέσα στις σκοτεινές τρύπες των πατρικών τους σπιτιών και θα αντισταθούν με τον τρόπο που μάθανε. Το μάτι του ψαριού, το μάτι του συγγραφέα, το μάτι του γέιτονα, απλώς θα παρακολουθεί και θα καταγράφει. Καμιά φορά θα δακρύζει, αλλά δεν θα μπορεί να βοηθήσει.

Πόλεμος και πόλεμος

Laszlo Krasznahorkai

Εκδότης: Πόλις

Από τις γειτονιές μιας μικρής ουγγρικής πόλης, στη Βουδαπέστη, στη Νέα Υόρκη και αλλού, ακολουθούμε τη μαγική φωνή του

Γκιόργκι Κόριμ, του ήρωα του Πόλεμος και πόλεμος, αυτού του ταπεινού, θλιμμένου γραφιά.

Απελπισμένος, ώρες-ώρες σχεδόν τρελός, αλλά επίσης έντονα συναισθηματικός, ο Κόριμ έχει ανακαλύψει, στα σκονισμένα Αρχεία της μικρής ουγγρικής πόλης όπου εργάζεται, ένα χειρόγραφο το οποίο επί δεκαετίες δεν έχει αγγίξει κανείς. Το συγκλονιστικής ποιητικής ομορφιάς κείμενο εξιστορεί την περιπλάνηση τεσσάρων συντρόφων, που πολέμησαν μαζί σ' έναν καταστροφικό πόλεμο και αγωνίζονται τώρα να επιστρέψουν σπίτι τους και να ξεφύγουν από τον αμείλικτο κόσμο της βίας. Συγκινημένος από τον εξαιρετικά ευάλωτο χαρακτήρα των ηρώων του χειρογράφου, ο Κόριμ θέτει ως σκοπό της ζωής του να μεταβιβάσει στον κόσμο το ζωτικής σημασίας μήνυμα του κειμένου που μόλις ανακάλυψε.

Αποφασίζει να εκπληρώσει αυτό το καθήκον στη Νέα Υόρκη, που αποτελεί για κείνον το "κέντρο του κόσμου".

Τριμερία και άλλα διηγήματα

Πέτρος Μάρκαρης

Εκδότης: Γαβριηλίδης

Στο Αστυνομικό Τμήμα του Ταρλάμπασι, όπου ήταν διοικητής ο Μετίν, γινόταν χαμός. Αλί απ' τον τεμπέλη, άμα τον πιάσει προκοπή σκέφτηκε ο Βασίλης. Συνήθως,

τον πιάνει κατόπι εορτής. Ζήτησε από έναν αστυφύλακα τον κομισέρ Μετίν και εκείνος του έδειξε μια πόρτα στο βάθος του διαδρόμου. Βρήκε τον Μετίν να τα ψέλνει σε έναν υφιστάμενό του. Μόλις είδε τον Βασίλη, προσπάθησε να καταπιεί την έκπληξη του και έδωσε μ' ένα απότομο νεύμα τον αστυφύλακα.

Σε καλό, τι γυρεύεις εσύ εδώ; ρώτησε τον Βασίλη. Συμβαίνει τίποτα; Ο Βασίλης πήρε το κακομοίρικο ύφος του. Σε μένα συμβαίνει πάντα κάτι παραπάνω απ' ό,τι συμβαίνει σε όλους τους άλλους.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Ευτύχης, ένα μικρό αρκουδάκι που ζει στο δάσος, αρρωσταίνει και πηγαίνει με τους γονείς του σε ένα μεγάλο νοσοκομείο. “Μπόρα είναι. Θα περάσει”, λέει με σιγουριά από την πρώτη στιγμή ο μπαμπάς του. Αυτό πιστεύει και το μικρό μας αρκουδάκι. Και δεν παύει ούτε στιγμή να ονειρεύεται και να περιμένει του ουράνιο τόξο, που έρχεται πάντα μετά από μια καταιγίδα...».

Ο ΛΟΥΤΡΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ ΤΟΥ “ΟΡΙΖΟΝΤΑ”

Ο Ευτύχης ταξιδεύει κοντά στα παιδιά

Στο μέσον περίπου της φωτογραφίας διακρίνεται ο Ευτύχης ντυμένος στα κόκκινα. Το στιγμιότυπο είναι από την παράδοση του λούτρινου αρκουδιού από το Δημοτικό του Αγκροκπιού στο Νηπιαγωγείο των Αγίων Σαράντα.

Το παραμύθι της Ευδοκίας Σκορδαλά - Κακατσάκη “Ο Ευτύχης και το Ουράνιο Τόξο” είναι ένα από τα λίγα βιβλία για παιδιά που μιλούν για τον καρκίνο. Από το 2004 που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις “Καλειδοσκόπιο”, ο “Ευτύχης” έχει ταξιδέψει σε αμέτρητα σπίτια. Πρόσφατα δέσφαισε πίσω του τον “χάρτινο” εαυτό του και αποφάσισε να περιηγηθεί ως λούτρινο αρκουδάκι σε δημοτικά σχολεία για να μιλήσει από κοντά στα παιδιά για μια ασθένεια σκληρή μεν αλλά όχι ανίκητη και κυρίως για το ουράνιο τόξο της ανθρωπιάς και της αλληλεγγύης.

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Όλα ξεκίνησαν όταν ένας εθελοντής του Συλλόγου Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης “Ορίζοντας” που σπριζίζει παιδιά και ενήλικους με νεοπλασματικές ασθένειες πρότεινε στο σχολείο που πηγαίνει το παιδί του να ξεκινήσει μια δράση που να βασίζεται στο παραμύθι του “Ευ-

τύχη” αλλά ο πρωταγωνιστής να δραπετεύσει από τις σελίδες του βιβλίου και να πάρει... σάρκα και οστά.

«Ψάχναμε ένα τρόπο για το πώς ο “Ορίζοντας” θα αποκτήσει επαφή με όλα τα παιδιά κι όχι μόνο με τα παιδιά που έχουν ασθενήσει», εξήγησε ο εθελοντής του Συλλόγου Τάσος Μαραγκουδάκης και πρόσθεσε ότι η αρχική σκέψη ήταν ο λούτρινος Ευτύχης να φιλοξενηθεί για ένα χρονικό διάστημα σε οικογένειες και να ταξιδεύει με αυτό τον τρόπο από σπίτι σε σπίτι. Μάλιστα υπήρχε η ιδέα να κατασκευαστεί μια ιστοσελίδα όπου θα καταγράφεται το ταξίδι του Ευτύχη αλλά και οι εντυπώσεις, οι σκέψεις και τα συναισθήματα των οικογενειών που θα τον φιλοξενούσαν.

«Ωστόσο, το κομμάτι των σχολείων ήταν πολύ δελεαστικό και είπαμε να ξεκινήσει η δράση με τη φιλοξενία του από τάξη σε τάξη ενώ του χρόνου υπάρχει σκεφτόμαστε να επεκταθεί αυτή η

Η συγγραφέας του παραμυθιού Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη έχοντας στα δεξιά της τον Ευτύχη μιλάει στα παιδιά για την περιπέτεια του ήρωά της και την αξία της προσφοράς στον συνάνθρωπο.

δραστηριότητα κι ένας Ευτύχης να γυρνάει στα Χανιά, ένας στην Κρήτη κι ένας άλλος εκτός Χανίων», ανέφερε ο κ. Μαραγκουδάκης.

Κατά αυτό τον τρόπο το μεγάλο ταξίδι του Ευτύχη στις σχολικές αίθουσες ξεκίνησε πριν από λίγο καιρό από το Δημοτικό του Αγκροκπιού, συνεχίστηκε στο νηπιαγωγείο των Αγίων Σαράντα, πλέον βρίσκεται στο 15ο Δημοτικό ενώ το ταξίδι αναμένεται να συνεχιστεί το επόμενο διάστημα...

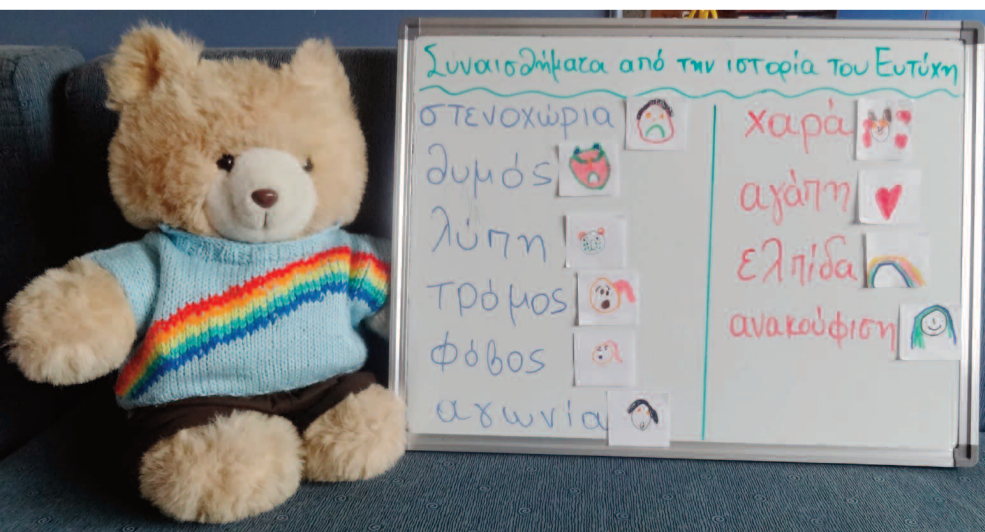
Ο ΕΥΤΥΧΗΣ ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ

Η παρουσία του λούτρινου Ευτύχη στα θρανία αποτέλεσε μια ευκαιρία για τους εκπαιδευτικούς και τα παιδιά να οργανώσουν σειρά εκπαιδευτι-

κών δράσεων.

«Διαβάσαμε το παραμύθι, το συζητήσαμε κι έπειτα δημιουργήσαμε ένα τραγουδάκι. Στη συνέχεια ήρθε και ο Ευτύχης», σημείωσε η δασκάλα του Δημοτικού Αγκροκπιού Μαρία Νικολακάκη δίνοντας ένα περίγραμμα των δραστηριοτήτων που προκάλεσε η “φυσική” παρουσία του μικρού αρκούδου.

Σε μια άλλη τάξη του σχολείου με μικρότερα παιδιά ο Ευτύχης έγινε η αφορμή για να δημιουργήσουν οι μαθητές ζωγραφιές και χειροποίητες κατασκευές, ενώ οι δράσεις κορυφώθηκαν με τη διοργάνωση ενός παζαριού με χειροποίητα στολίδια, κάρτες και άλλες δημιουργίες των παιδιών, με σκοπό να συγκεντρωθούν χρήματα

Καταγραφή συναισθημάτων που γεννήθηκαν από την ιστορία του Ευτύχη. Μια από τις πολλές δράσεις που οργανώθηκαν στο πλαίσιο της φιλοξενίας του πρωταγωνιστή του παραμυθιού.

“Στείλτε ένα μήνυμα και μια ευχή για τον Ευτύχη” έγραφε το ταμπλό του “Ορίζοντα” που είχε αναρτηθεί στο σχολείο και τα παιδιά του γέμισαν με λόγια συμπάραστασης και αγάπης.

Λίγο πριν... τον ύπνο ο Ευτύχης δέχεται τις περιποιήσεις των παιδιών που τον αγκάλιασαν σαν πραγματικό φίλο τους.

Οι ζωγραφιές των παιδιών συνοδεύουν τον λούτρινο αρκούδο σε κάθε του βήμα.

για τις ανάγκες του “Ορίζοντα”.

Το εντυπωσιακότερο, ωστόσο, είναι ότι από όπου πέρασε ο Ευτύχης τα παιδιά δέθηκαν μαζί του και τον αγκάλιασαν σαν έναν πραγματικό φίλο και συμμαθητή τους.

«Μετά το Δημοτικό του Αγκροκκπίου ο Ευτύχης ήρθε στο σχολείο μας», τόνισε η νηπιαγωγός στο Νηπιαγωγείο των Αγίων Σαράντα Χριστίνα Τζομπανάκη και πρόσθεσε ότι η παράδοση του Ευτύχη στο νηπιαγωγείο έγινε με κάθε επισήμότητα από μια αντιπροσωπεία εκπαιδευτικών και παιδιών από το Δημοτικό, μαζί με τον κ. Σπύρο Αδοντάκη από τον “Ορίζοντα”.

Η δε υποδοχή που επεφύλαξαν τα μικρά παιδιά στον λούτρινο Ευτύχη ήταν κάτι παραπάνω από θερμή: «Μαζί με τα παιδιά πήραμε μια βαλίτσα και βάλαμε μέσα τα πράγματά του αλλά και την... προίκα που εμείς του ετοιμάσαμε με

πράγματα που έφτιαξαν τα παιδιά ειδικά για εκείνον. Τα παιδιά πραγματικά δέθηκαν μαζί του. Φανταστείτε μόνο ότι το μεσημέρι, πριν φύγουμε, τον άλλαζαν, του έβαζαν πιτζάμες, του βούρτσισαν τα δόντια και τον έβαζαν στο κρεβάτι, ενώ κάποια άλλα κάθονταν κοντά του και του έλεγαν παραμύθια για να κοιμηθεί! Την ίδια διαδικασία είχαμε και το πρωί!», σχολίασε η κα Τζομπανάκη και υπογράμμισε την... ενεργή παρουσία και συμμετοχή του Ευτύχη σε κάθε είδους εκδήλωση που γινόταν στο σχολείο, από την ενημέρωση που πραγματοποίησαν πυροσβέστες για τις πυρκαγιές, μέχρι τη γιορτή της 25ης Μαρτίου.

ΜΑΘΗΜΑ ΖΩΗΣ

Μικρά δείγματα της σημαντικής δουλειάς των παιδιών και των δραστηριοτήτων που οργανώ-

νονται στο πλαίσιο της φιλοξενίας του Ευτύχη στις σχολικές αίθουσες βρίσκονται μέσα στη βαλίτσα που συνοδεύει το λούτρινο αρκούδάκι στο ταξίδι του, ενώ παράλληλα υπάρχουν οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς για να αναπτύξουν τις δικές τους δημιουργικές δράσεις, οι οποίες μελλοντικά πρόκειται να συγκεντρωθούν σε μια ιστοσελίδα.

Το σημαντικότερο, ωστόσο, όφελος από την “φυσική” παρουσία του Ευτύχη είναι ότι τα παιδιά παίρνουν ένα μάθημα ζωής για το τι σημαίνει ασθένεια και πώς καλείται κανείς να σταθεί απέναντί της.

«Τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από τα βιώματα και μέσα από τον Ευτύχη παίρνουν ένα μάθημα ζωής για τη σημασία της εθελοντικής δράσης και της προσφοράς στον διπλανό μας», σχολίασε ο κ. Μαραγκουδάκης.

«Αυτό που μας νοιάζει είναι να νιώσουν τα παιδιά ότι ο κόσμος δεν είναι μόνο ό,τι περικλείεται στο σπίτι και το σχολείο. Θέλουμε να έχουν ανοικτό μυαλό, να ζουν τη ζωή κι όχι απλώς να είναι παρατηρητές. Κυρίως όμως θέλουμε να μάθουν ότι το σπουδαιότερο από όλα είναι να προσφέρουμε απλόχερα αγάπη προς τους άλλους και η προσφορά στον άλλο να γίνει τρόπος ζωής», σημείωσε η κα Τζομπανάκη, ενώ η κα Νικολακάκη επεσήμανε τη σημασία που έχει να μπουν τα παιδιά στη θέση του άλλου: «Είναι λάθος να πιστεύουμε ότι κάτι δεν μας αφορά κι ότι ποτέ δεν θα μας αγγίξει. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ίσως κάποια μέρα ο άλλος μπορεί να είμαστε εμείς. Κι όταν βρεθείς στη θέση εκείνη τότε είναι σίγουρο ότι θα ήθελες να είναι κοντά σου άνθρωποι. Γι’ αυτό είναι πολύ σημαντική η προσφορά του “Ορίζοντα”».

Ένα παραμύθι για την ελπίδα

Ο λούτρινος Ευτύχης ξεπήδησε μέσα από τις σελίδες του παραμυθιού “Ο Ευτύχης και το Ουράνιο Τόξο” και οι “διαδρομές” συνομίλησαν με τη συγγραφέα του βιβλίου Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη για το πώς γεννήθηκε ο ήρωάς της αλλά και ποιο είναι το μήνυμα που κουβαλάει μαζί του στις συναντήσεις του είτε με τους αναγνώστες είτε με τα παιδιά.

Πότε και πώς γεννήθηκε ο Ευτύχης;

Η “γέννηση” του Ευτύχη, είναι ολόκληρο... παραμύθι! Ο Ευτύχης ήταν το όνειρο μιας πολύ αγαπημένης μου φίλης, της Λένας Αναστασίου. Εκείνη είχε την ιδέα πως πρέπει να υπάρξει ένα παραμύθι που να μιλά στα μικρά παιδιά και όχι μόνο, για τη λαίλαπα του καρκίνου. Να μιλά, να εξηγεί, να ανακουφίζει, να δίνει κουράγιο κι ελπίδα. Να διαλαλεί πως ο καρκίνος μπορεί να νικηθεί. Η ίδια είχε πριν πολλά χρόνια αναμετρηθεί μαζί του. Κι από τότε στόχος και σκοπός της ζωής της είναι να βοηθά με κάθε τρόπο, όλους εκείνους, μικρούς και μεγάλους, που νοσούν από καρκίνο. Πρέπει να ήταν αρχές του 2000, όταν χτύπησε το τηλέφωνό μου και άκουσα για πρώτη φορά τη φωνή της. Μου συστήθηκε, μου είπε πως από τη Νομαρχία ο Δημήτρης Νικολακάκης της έδωσε το όνομά μου, όταν ζήτησε να της συστήσουν κάποιον που γράφει παραμύθια. Μου εξήγησε τι ακριβώς ήθελε! Ήταν μια παράξενη συγκυρία! Γιατί από καιρό τριβέλιζε το μυαλό μου η ιδέα να γράψω ένα παραμύθι, όπου ένα αρκούδάκι συναντιέται με το Ουράνιο Τόξο! Ωστόσο έψαχνα να βρω έναν σοβαρό λόγο για τούτο το αντάμωμα! Να, λοιπόν, ο λόγος! Το αρκούδάκι μου θα αρρώσταινε από καρκίνο! Έτσι δέχτηκα να γράψω το παραμύθι που η Λένα ονειρευόταν.

Δύσκολο εγχείρημα;

Το εγχείρημα ήταν πολύ σοβαρό. Δεν ήξερα τίποτα για τον καρκίνο. Για να μετουσιώσω την σκληρή αλήθεια σε παραμύθι, έπρεπε να μάθω πολλά, να νιώσω πολλά! Δεν ήταν εύκολο. Με τη Λένα πήγαμε και ξαναπήγαμε στην Αθήνα, στο Νοσοκομείο Παίδων “Αγλαΐα Κυριακού”. Εκεί είδα παιδιά, με γυμνά, σαν φεγγαράκια λαμπερά, κεφαλάκια! Εκεί, η διευθύντρια τού Ογκολογικού κα Ελένη Βασιλάτου-Κοσμίδη μου μίλησε ονομαστικά για τα “παιδιά” της! Για τα όνειρα, τις επιθυμίες τους, τα χαρίσματά τους! Γι’ αυτά που θεραπεύτηκαν και συνεχίζουν τη ζωή τους! Μου περιέγραψε τις εξετάσεις που κάνουν, μία

φορές... ώσπου ν’ αποφορτιστεί από τον πόνο και την οδύνη. Τελικά, “Ο Ευτύχης και Το Ουράνιο Τόξο” έγινε βιβλίο με τη χρηματοδότηση του ιδιωτικού Νηπιαγωγείου “Το Εργαστήρι”, που είναι στη Γλυφάδα Αθηνών και κυκλοφόρησε το 2004 από τις εκδόσεις “Καλειδοσκόπιο”.

Πώς βλέπετε τη δράση που έχει ξεκινήσει από τα σχολεία;

Ενοιωθα πάντα μεγάλη χαρά και συγκίνηση, όταν ηγαίνοντας σε σχολεία, μου έλεγαν νηπιαγωγοί και δάσκαλοι πως οι μικροί μαθητές τους αγαπούν ιδιαίτερα τον Ευτύχη μου! Ποιος γονιός δεν θέλει να αγαπούν τα παιδιά του! Τώρα που ο Ευτύχης έχει μπει στο πρόγραμμα του “Ορίζοντα” και “ταξιδεύει” από σχολείο σε σχολείο, από τάξη σε τάξη, από αγκαλιά σε αγκαλιά, που ζει ανάμεσα στα παιδιά, που τρώει και παίζει μαζί τους, που έχει την καθημερινή έγνοια και φροντίδα τους, είμαι και χαρούμενη και περήφανη! Γιατί μ’ αφορμή τον Ευτύχη, τα παιδιά μαθαίνουν για την αρρώστια και τη θεραπεία της, αλλά και για την πρόληψή της μέσω της σωστής διατροφής, της άσκησης, της αποχής από το κάπνισμα, της προστασίας του περιβάλλοντος. Μαθαίνουν τις αξίες του εθελοντισμού! Και είναι πολύ συγκινητικό που μικροί εθελοντές πήγαν στο πασχαλινό παζάρι του “Ορίζοντα” κι ετοίμασαν κάρτες και λαμπάδες για παιδιά που βρίσκονται σε Νοσοκομεία!

Το μήνυμα που στέλνει ο Ευτύχης;

Το πρωταρχικό του μήνυμα είναι πως καρκίνος δεν σημαίνει οπωσδήποτε θάνατος! Πως μπορεί να νικηθεί! Αλλά μιλάει κατ’ επέκταση για την οποιαδήποτε αναποδιά και μπόρα που τυχαίνει στη ζωή μας. Κάποτε μια γιαγιά μου είπε πως όταν ο μικρός της εγγονός μαλώνει με τη μαμά του, κλείνει ο ένας το μάτι στον άλλο (γιαγιά και εγγονός) και μουρμουρίζουν το στίχο που γράφω: Μην φοβάσαι μπόρα είναι/ κι όπου να ’ναι θε να φύγει./ λαμπερό ουράνιο τόξο/ και για σένα θ’ ανατείλει! Με την ευκαιρία, να πω πως ο στίχος περιέχεται στο ποίημά μου “Το τραγούδι του Ουράνιου Τόξου” και μελοποιήθηκε από τον σπουδαίο πιανίστα, συνθέτη και τραγουδοποιό Στέφανο Κορκοπή! Το τραγούδι, σε παγκόσμια πρώτη, ο ίδιος μαζί με την δικιά μου (Καστελιανή), την υπέροχη Σοφία Μανουσάκη, σε μια συναυλία που έδωσαν για τον “Ορίζοντα” στις 30 Ιουλίου του 2014, στο πέτρινο θεατράκι του Εμπρόσπερου. Το cd, όταν κυκλοφορήσει, θα δίνεται μαζί με το βιβλίο. Κι ακόμα να πω, ότι σκοπός του Συλλόγου είναι ο Ευτύχης να ταξιδέψει κι εκτός Χανίων κι εκτός Κρήτης κι εκτός Ελλάδας!...

προς μία, τις οδυνηρές παρενέργειες των φαρμάκων! Μου εξομολογήθηκε τις αγωνίες και τις ελπίδες της! Και το σπουδαιότερο, μου σύστησε να γράψω για τη λευχαιμία. Το είδος του καρκίνου, με την πιο ευεϊώνη πρόγνωση! Είπαμε! Το παραμύθι έπρεπε να δίνει παραμυθία κι ελπίδα, λέγοντας την αλήθεια! Και με γονείς μίλησα. Γονείς, που μου περιέγραψαν λεπτό προς λεπτό την “περίπετεια” του παιδιού τους με τον καρκίνο. Κρατούσα σημειώσεις, έγραφα στο χαρτί, στο μυαλό, μα προπαντός στην ψυχή μου! Έτσι όλα όσα έγραψα, ακόμα και τα ονόματα των παιδιών, είναι αληθινά. Αλλά όταν τελείωσα το παραμύθι και το διάβασα, έκλαιγα με αναφιλητά! Φυσικά ο σκοπός μου δεν ήταν να κάνω αυτούς που το διαβάζουν να κλαίνε. Σκοπός μου ήταν να δώσω ελπίδα, παραμυθία! Το έγγραφα και το ξανάγραφα, λοιπόν! Δεν ξέρω κι εγώ πόσες

Αποψη του λιμανιού των Χανίων απ' όπου περνούσε η πομπή με τους δύο επιτάφιους, «της Τριμάρτυρος και των Αγίων Αναργύρων». Καρτ ποστάλ των αρχών του 20ου αιώνα.

N° 2. CRÈTE — Le Quai de la Canée

ΠΑΣΧΑ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ ΤΟΥ 1901

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΕΥ.
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ

Ημέρες γιορτής για Καθολικούς και Ορθοδόξους

Στα Χανιά των αρχών του 20ου αιώνα επί Κρητικής Πολιτείας το Πάσχα γιορτάστηκε με λαμπρότητα τόσο από την Καθολική κοινότητα όσο και από τους ορθοδόξους.

Οι Καθολικοί έκαναν ανάσταση στις 24 Μαρτίου ενώ οι Ορθόδοξοι μία εβδομάδα αργότερα, στις 31 Μαρτίου.

Η εφημερίδα "ΠΑΤΡΙΣ" παρουσιάζει μέσα από τις στήλες της ενδιαφέροντα στοιχεία που αφορούν τους εορτασμούς και των δύο κοινοτήτων ενώ μέσα από την ειδησεογραφία της εποχής πληροφορούμαστε π.χ. για τις απαγορεύσεις στις κροτίδες που είχαν τότε επιβληθεί ή για την τοποθέτηση μιας νέας -μεγαλύτερης από την προηγούμενη- καμπάνας στην Τριμάρτυρη η οποία σήμανε στην ανάσταση του Κυρίου στους Ορθοδόξους το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, έστω και κάπως... καθυστερημένα!

Εξάλλου από την ειδησεογραφία της εποχής μπορούμε να διαμορφώσουμε μια έστω ισχνή εικόνα για τις συνθήκες που επικρατούσαν τότε την πόλη.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ

...Από τα μεγαλύτερα θέματα με τα οποία καταπιάνόταν η εφημερίδα "ΠΑΤΡΙΣ", ήταν κατ' αρχήν «η απόλυσις τού Ελευθερίου Βενιζέλου από Σύμβουλος επί τής Δικαιοσύνης», η οποία επικυρώθηκε επισήμως τη Μεγάλη Τρίτη των Καθολικών αλλά η "ΠΑΤΡΙΣ" το είχε στο πρωτοσέλιδο κύριο άρθρο της Μεγάλης Πέμπτης 22 Μαρτίου: «Είναι λυπηρόν πολύ τή αληθεία, ότι τήν ήρμερον πολιτικήν κατάστασιν της Κρήτης ετάραξεν, έστω καί προς στιγμήν, τό ατυχές τούτο επεισόδιον. Και είναι λυπηρότερον ακόμη ότι η διατάραξις αυτή προήλθεν εξ ανδρός, εκ τής ευφυΐας και τής ικανότητος τού οποίου, πολλά η Κρήτη προσεδόκα[...]», σημείωνε τότε ο αρθρογράφος.

Εξίσου όμως σημαντικό θέμα που απασχολούσε την τοπική ειδησεογραφία αλλά και τους πολίτες ήταν ένας... θάνατος στο Κουμ-Καπί που επίσης βρισκόμαστε στο ίδιο φύλλο.

Ο συγκεκριμένος θάνατος φόβισε ιδιαίτερα τους Χανιώτες αφού είχε ακουστεί ότι ο αποθανών έπασχε από ευλογιά -τη μολυσματική ασθένεια που θέριζε κυριολεκτικά σκορπώντας τον θάνατο. Και σαν να μην έφτανε αυτό, η ανησυχία έγινε ακόμη εντονότερη όταν ο τότε αστυίατρος που κλήθηκε για να εξετάσει τον νεκρό, απεφάνθη ότι όντως ήταν ευλογιά.

Πάρθηκαν μάλιστα άμεσα μέτρα για να αντιμετωπιστεί η νόσος ενώ σε δίστιπλο που δημοσιεύεται στις 19 Μαρτίου διαβάζουμε ότι η Ιατρική Εταιρία που είχε πάρει αυτά τα μέτρα αιτούνταν από τη Κυβέρνηση «τήν προμήθειαν δαμάλιδος (σ.σ. αγελάδος), προς δαμαλισμόν (σ.σ. εμβολιασμός κατά της ευλογιάς) και αναδαμαλισμόν των κατοίκων, θεωρήσασα και τούτο ως έν τών απαραίτητων μέτρων προς καταπολέμησιν της νόσου».

Υπήρχε ωστόσο και μια αμφιβολία που... εξέθετε τον αστυίατρο: «Υπάρχει ευλογία ή δεν υπάρχει;» αναρωτιόταν η εφημερίδα που σημείωνε «αυτό συζητείται τώρα εις τους ιατρικούς κύκλους».

Ο αστυίατρος της πόλης είχε έλθει σε σύγκρουση με τον ιατρό του ασθενούς ο οποίος είχε διαγνώσει ότι δεν υπήρχε περίπτωση ευλογιάς.

Στην απολογία του ο «ιατρός όστις ενοσήλευε τον πάσχοντα[...] απέδειξεν[...] ότι ο ασθενής έπασχεν από ιλαράν. Εξ ής και απέθανεν».

Οι μέρες περνούσαν και τελικά το περιστατικό διελευκάνθη: Ο αστυίατρος έκανε λάθος. Δίκιο είχε ο θεράπων ιατρός!

Τότε το σχόλιο της εφημερίδας για το περιστατικό ήταν το παρακάτω: «Τώρα, πώς εκακταρηρίσθη η νόσος ευλογιά, άπορον.

-Και μόνον ένα συμπέρασμα βγαίνει από όλα αυτά.

-Ότι χρειάζεται μεγαλύτερα προσοχή εις αυτού του είδους τας υποθέσεις.

-Προς αποσόβησιν πολλών ατόπων».

ΠΑΣΧΑ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Αναφορικά με το Πάσχα των Καθολικών, στην "Πατρίδα" της 26ης Μαρτίου (Μεγάλη Δευτέρα των Ορθοδόξων), διαβάζουμε μεταξύ άλλων:

«-Λαμπρότατη η παρέλασις του επιταφίου των Δυτικών την παρελθούσαν Παρασκευήν.

-Διήλθε τας κεντρικώτερας οδούς της πόλεως εν μέσω

βεγγαλικών και υπό βροχήν ανθέων ριπτομένων από τους εξώστας.

-Το παρθεναγωγείον των καλογραιών με τας αδελφάς συνώδευε την πομπήν.

-Εν ώ η Κρητική μουσική προπορευομένη ανέκρουε πενήθιμως.

-Το θέαμα από του Τοπανά ήτο γραφικώτατον».

Η εφημερίδα κάνει ειδική μνεία για το θέμα των βεγγαλικών που θεωρεί ότι ήταν... άτοπον.

Διαβάζουμε: «[...]μόνον ένα άτοπον παρετηρήσαμεν.

-Διά το οποίον θα παρακαλέσωμεν την Αστυνομίαν να φροντίση.

-Διά να μη επαναληφθή και κατά τας ημέρας αυτές.

-Εννοούμεν τα βαρελότα.

-Είνε βάρβαρον και κινδυνώδες αυτό το έθιμον» σημειώνεται στη στήλη "ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ" που υπογράφει "Ο Ρεπόρτερ".

Ο ίδιος εξάλλου σημείωνε ότι «τα καμίνα ρίπτουν τους εκρηκτικούς αυτους βόλους διακρίτως όπου βρεθούν και κινδυνεύουν έτσι να στραβώσουν τον κόσμο», υπενθυμίζοντας παράλληλα ένα δυστύχημα που είχε συμβεί την προηγούμενη χρονιά «καθ' ό ένας κατασκευαστής βαρελότων απώλεσεν εκ της εκρήξεως αυτών τη χείρα».

Όμως ιδιαίτερο ενδιαφέρον υπάρχει και στην προτροπή του προς την Αστυνομία όχι να συλλάβει τα "χαμίνα" αλλά τους κατασκευαστές των βαρελότων τους οποίους θα τιμωρήσει κι έτσι «θα καταργήση και το άσκοπον αυτό έθιμον».

Επισημαίνει δε παρακάτω την εκτίμησή του ότι η Αστυνομία θα πράξει τα δέοντα...

Ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι ότι αυτή η προτροπή εισακούσθηκε από την Αστυνομία, κάτι το οποίο πληροφορούμαστε στο φύλλο της 31ης Μαρτίου 1901.

Σε αυτό διαβάζουμε ότι «ευτυχώς η αστυνομία κατείδε το ορθόν της αιτήσεώς μας ταύτης.

-Και δια διαταγής της, απηγόρευσε την πώλησιν των.

-Κατάσχουσα αυτά εις τας κείραν των πωλητών».
Πέρα από τα παραπάνω, στη στήλη με τίτλο "ΑΠΟ ΧΘΕΣ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΟΝ" όπου βρίσκουμε μικρά διαπλάκια τοπικής ειδησεογραφίας, διαβάζουμε στο φύλλο της 29ης Μαρτίου για "το γεύμα του Πάσχα προς τους Ιταλούς αξιωματικούς":
«**Τήν εσπέραν τής παρελθούσης Κυριακής επί τή ευκαιρία τού Πάσχα των Καθολικών, ο ενταύθα διοικητής τών Ιταλικών στρατευμάτων ταγματάρχης Ανικίνη, παρέθηκε γεύμα εις 18 αξιωματικούς τής ενταύθα Ιταλικής φρουράς. Εις το γεύμα παρεκάθησε ο κ. και η κ. Αγκαράνη, πλήν τούτου δε ο κ. Ανικίνη παρέθηκε εις τούς Ιταλούς στρατιώτας δι' ιδίας δαπάνης αμνούς προς εορτασμόν του Πάσχα.**»

ΠΑΣΧΑ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Η "ΠΑΤΡΙΣ" καθόλη τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδος των Ορθοδόξων δημοσίευε άρθρα (πρωτοσέλιδα, ακόμη και ολοσέλιδα) που αναφέρονταν στα Αγία Πάθη, στο πρόσωπο του Θεανθρώπου, ή στο τροπάριο της Κασσιανής κ.λπ.

Στο φύλλο της 31ης Μαρτίου (Μ. Σάββατο) βρίσκουμε ένα αναλυτικό ρεπορτάζ για την προηγούμενη ημέρα, της Μ. Παρασκευής, από το οποίο πληροφορούμαστε για την «έκτακτο ζωηρότητα» που επικρατούσε καθόλη την ημέρα. «**Οι ναοί από πρωΐας έβριθον κόσμου, προσερχομένου να προσκυνήση τον Εσταυρωμένο, εν ώ οι επιτάφιοι ητοιμάζοντο εις τους Ναούς της Τριμάρτυρος και των Αγίων Αναργύρων.**»

Κάτω από τον μεσοτίτλο "Μετά μεσημβριάν" διαβάζουμε ότι «**η κίνησις κατέστη ζωηροτέρα διαρκέσασα μέχρι της νυκτός, και είτα ο κόσμος ήρχισεν αποσυρόμενος διά να συγκεντρωθή και πάλιν κατά την ώραν της εκφοράς των Επιταφίων.**»

Ο επιτάφιος της Τριμάρτυρος περίπου στις 10 το βράδυ και αφού εψάλθη ο επιτάφιος θρήνος «**εξήλθε της οπισθίας θύρας του ναού και εσταμάτησεν επί της οδού Μπεττόλο, περιμένων τον επιτάφιον των Αγίων Αναργύρων, όστις δεν ήργησε να φανή.**»

Τότε οι δύο επιτάφιοι «**πνώθησαν και προηγούμενης της μουσικής της Χωροφυλακής, ανακρούσης πένθυμα εμβατήρια, και εν μέσω στοιχών χωροφυλάκων εκίνησαν δια την περιφοράν.**»

Τότε υπήρξε κι ένα συμβάν που... "αμαύρωσε" την όλη εικόνα. Τι είχε συμβεί; Μια ομάδα από μαθητές καθοδόν έψαλαν "αρμονικώτατα" τους θρήνους αλλά την ίδια στιγμή μία άλλη ομάδα (πάλι μαθητών) που ακολουθούσε τον επιτάφιο των Αγίων Αναργύρων «**έκαμνε γυμνάσια φωνητικής μουσικής, διασχίζων απαισιώς τα ώτα με άγριας φωνάς, ταχέως όμως ευτυχώς διεκόπη προς ησυχίαν των ακολουθούντων ακροατών.**»

Πληροφορούμεστε επίσης ότι τα περισσότερα καταστήματα ήταν φωταγωγημένα «**δι' ενετικών φανών και κηρίων.**»

Ο επιτάφιος κατευθύνθηκε προς την προκυμαία «**εν μέσω απείρων καιόμενων βεγγαλικών και ραινόμενος δι' ανθέων και αρωμάτων. Τα παράθυρα και οι εξώστες έστενον υπό το βάρος των ανθοδεσμών, τας οποίας απετέλει το σμήνος των δεσποινίδων και κυριών.**»

Η περιγραφή της εικόνας στην «**πλατεία Σανδριβανίου**» δίνεται πολύ γλαφυρά: «**Ενόμιζες ότι εκάίετο η πλατεία από το πλήθος των αναπομένων βεγγαλικών εκ των πέριξ εξωστών, εν ώ πλήθος κόσμου την είχε καταπλημμυρήσει...**»

Υπάρχει λεπτομερέστατη αναφορά για όλη την «**βραδαίως βαίνουσα**» πομπή του επιταφίου και τις στάσεις που έγιναν - ακόμη και έξω από τον γαλλικό στρατώνα.

Η πομπή που πέρασε από τον Τοπανά και «**διά της Οθρηκής**» και πάλι από το Σαντριβάνι, έφτασε στην Τριμάρτυρη «**όπου οι επιτάφιοι εκωρίσθησαν.**»

Αναφορικά με την Τριμάρτυρη αξίζει να αναφέρουμε ότι εκείνη τη μεγάλη Παρασκευή τοποθετήθηκε «**επί του κωδωνοστασίου**» της νέας «**κώδων[...]** μεγαλύτερος του παλαιού, ζυγίζων 120 οκ. περισσότερον.»

Επρόκειτο δε για τη μεγάλη καμπάνα της η οποία, όπως δια-

Η Μουσική της Κρητικής Χωροφυλακής προπορευόταν της πομπής των επιταφίων παίζοντας πένθυμα εμβατήρια.

βάζουμε «**είχε παραγγελθή[...]** εις το ενταύθα μηχανουργείον των κ. Μελαβιανάκη και Βλαχάκη».

Βέβαια κατά την ανέλκυση της «**εκινδύνευσε να κατακρημισθή**» και να παρασύρει στον θάνατο πολλούς από τους εκεί εργαζομένους, ωστόσο αποφεύχθηκαν τα χειρότερα.

Το θέμα της καμπάνας όμως δεν τελείωσε εκεί. Στο φύλλο της Πέμπτης 5 Απριλίου 1901, διαβάζουμε ότι ο κώδων «**κτυπά[...]** σαν κολοκύθα. Και αιτία τούτου είνε η έλλειψις του κατάλληλου πλήκτρου. Το οποίον δεν ητοιμάσθη ακόμη» μας πληροφορεί η εφημερίδα.

...Παραθέτουμε τέλος ακόμη ένα συμβάν και πάλι «**εις την εκκλησίαν της Τριμάρτυρος,**» την ημέρα του Μεγάλου Σαββάτου «**και ειδικώτερον κατά την ώραν της Αναστάσεως.**»

Στο φ. της 7ης Απριλίου διαβάζουμε τι ακριβώς συνέβη: «**Ο Αρχιερέυς έψαλε το "Χριστός Ανέστη", το επανέλαβον οι χοροί και ακόμη να κτυπήσουν οι καμπάνες.**»

-**Και μόλις μετά τέταρτον της ώρας απεφάσισαν να δώσουν το σύνθημα της Αναστάσεως.**

-**Ευτυχώς πού τό είχε δώσει προηγουμένως σειρά εκπυρσοκροτήσεως βαρελότων.**

-**Τα οποία κάποιος τολμηρός παραβάτης τής Αστυνομικής διατάξεως έρριψε κατά του τοίχου του ναού.**

-**Προασπιζόμενος από το ιερόν της στιγμής.**

-**Και ο οποίος κατόπιν φρονίμως ποιών έσπευσε να γίνη άφαντος.**

-**Διά να μη κάμη Πάσχα εις το κρατητήριον.**

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πολλά είναι εκείνα που θα μπορούσαν να έχουν θέση στο σημερινό αφιέρωμά μας αφού η εφημερίδα "ΠΑΤΡΙΣ" -που εκείνες τις ημέρες γιόρταζε τα πρώτα γεννέθλιά της- μέσα από τις στήλες της μας δίνει πολύτιμες, σημαντικές πληροφορίες που αφορούν τη συγκεκριμένη γιορτή. Π.χ. κάνει αναφορά στη "μαζική απόδραση", τη «**μετοικεσία**» των Χανιωτών τη Δευτέρα του Πάσχα με κάθε είδους μεταφορικό μέσον «**αμάξια, ίπποι, ημίονοι, όνοι**» τα οποία ήταν... ενοικιαζόμενα, με αποτέλεσμα «**περί την μεσημβριάν**» να μην υπάρχει «**προς μίσθωσιν ούτε κουτσό γαϊδούρι κατά την έκφρασιν ενός ενοικιαστού ίππων**», διαβάζουμε στο φ. της 5ης Απριλίου. «**Ο Αλικιανός, ο Γαλατάς, τα Περιβόλια και τα Πουτσουνάρια απετέλεσαν τα μεγαλύτερα κέντρα συναθροίσεως εκδρομέων**» διαβάζουμε μεταξύ άλλων στη στήλη "Πρόσωπα και πράγματα" σε πρωτοσέλιδο της εφημερίδας.

Ο χώρος όμως, ποτέ δεν είναι αρκετός για τέτοιου είδους αφιερώματα. Επιφυλασσομάστε λοιπόν!

Καλή Ανάσταση!

Το πρωτοσέλιδο της "Πατρίδος" ανήμερα Μ. Σαββάτου, 31 Μαρτίου 1901.

"Ο Θεός επί του Σταυρού", "Το δράμα του Γολγοθά": δύο χαρακτηριστικοί τίτλοι στο πρωτοσέλιδο της Μ. Πέμπτης!

ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ

Οι βαφές για τα αυγά υπήρχαν και τότε. Για του λόγου το αληθές παραθέτουμε μία σχετική πασχαλινή διαφημιστική καταχώρηση. Τίτλος της:

"ΚΟΚΚΙΝΗ ΒΑΦΗ - Διά τα αυγά του Πάσχα"

«**Ηγγυημένη αβλαβής (όχι από ανιλίνη δηλητηριώδη) δίδει χρώμα ερυθρόν εκτάκτως ωραίον και ζωηρόν. Εκαστος φάκελος περιέχον βαφήν διά 40-50 αυγά, αναγράφει τήν οδήγιαν και πωλείται μόνον 15 λεπτά. Εις τούς εμβάζοντας γραμματόσημα 20 λεπτών αποστέλλομεν απηλλαγμένον ταχυδρομικώς τελών ένα τοιούτον φάκελλον: Χρωματοπωλείον Αδελφ. Γ. Παπαδάκη, Οδός Μπεττόλο - Χανία.**»

ΕΙΔΗΣΑΚΙΑ ΤΗΣ... ΕΠΟΧΗΣ

"Εκρημνίσθη από την στέγην"

«**Χθες την πρωίαν παρά την συνοικίαν Τάμπια, οθωμανός τις εν μέθη διατελών ηθέλησε νά πηδήση εκ τής στέγης οικίας τινός εις ήν είχεν ανέλθει εις τήν αντίπερα. Εκρημνίσθη όμως δυστυχώς, μη υπολογίσας καλώς τήν απόστασιν, και έπεσεν εις τήν οδόν όπου έμεινεν άπνους.**»

"Γυναικοκρατία"

«**Υπάρχει και η χώρα εις ήν έχει πραγματοποιηθή τό**

όνειρον των χειραφετημένων αντιπροσώπων του ωραίου φύλου. Και η χώρα αυτή δεν είναι, όπως περιμένετε βεβαίως να ακούσετε, εις τήν Αμερικνήν! Είναι η Ρωσική επαρχία Βεσγουκοβοσιόνα, η οποία διοικείται εξ ολοκλήρου από γυναίκας.

Γενικός διοικητής όλης της Επαρχίας, ήτις σύγκειται από επτά δήμους, είναι μία κυρία, ονομαζομένη Σάσκα. Δικηγόροι, ιατροί αστυνόμοι, αστυφύλακες, όλοι γενικώς αι αρχαι και αι επιστήμαι και οι τέχναι αντιπροσωπεύονται από γυναίκας και μόνον.

Γεννάτα όμως μία απορία. Εις την επαρχίαν αυτήν δεν υπάρχουν άνδρες; Και αν υπάρχουν εις τι ασχολούνται;»

παιδότοπος

Στ2 τάξη 5ου Δημ. Σχ. Χανίων

Πάσχα στο χωριό

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Τον προηγούμενο χρόνο, τη Μεγάλη Εβδομάδα του Πάσχα, την πέρασα στο χωριό μου.

Ήταν μια φανταστική εμπειρία, εφόσον γνώρισα πολλά και παράξενα αλλά και ενδιαφέροντα έθιμα.

Κάτι που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας είναι πως όταν περνούσα απ' τα καφενεία, οι γέροντες δεν άκουγαν τραγούδια, δεν σφύριζαν και ούτε γλένταγαν με κέφι και ενθουσιασμό που είχαν τις υπόλοιπες μέρες.

Όσον αφορά το κάψιμο του Ιούδα, οι γυναίκες έδωσαν ό,τι παλιά ρούχα είχαν για να ντυθεί ο Ιούδας, τον οποίο παραγέμιζαν με άχυρα. Οι μεγάλοι άντρες και τα αγόρια έκοβαν ξύλα για να κάψουν το ομοίωμα του Ιούδα. Οι ανύπαντρες κοπέλες μάζευαν λουλούδια απ' τους κήπους τους για το στόλισμα του Επιτάφιου.

Τέλος, στο τραπέζι όπου έκανε η γιαγιά μου, δεν έλειψε το πιλάφι μαζί με την κότα, οι χοχλιοί οι μπουμπουριστοί, οι ασκολύμπροι, τα καλτσούνια και διάφορα άλλα παραδοσιακά φαγητά.

Οι περσινές διακοπές του Πάσχα ήταν ξεχωριστές για μένα, πέρασα υπέροχα και το καλύτερο ήταν πως γνώρισα πολλά παραδοσιακά έθιμα του τόπου μου.

Ιωάννα Λιοδάκη

Το Πάσχα είναι η αγαπημένη μου γιορτή (μετά τα γενέθλιά μου βέβαια!) Μου αρέσει, γιατί συνήθως πηγαίνουμε στο χωριό του θείου μου, στον Στύλο. Το σπίτι του θείου μου εκεί είναι μικρό αλλά έχει μια μεγάλη αυλή που εκεί συνήθως τρώμε (όταν δεν βρέχει). Επίσης, στην αυλή παίζουμε και μπάλα ή με τα δυο σκυλάκια που κάθονται λίγο πιο έξω από το σπίτι του θείου μου. Μετά από το παιχνίδι στον κήπο, ο θείος μου μας πηγαίνει σε ένα μικρό χωραφάκι που εκεί ο μπαμπάς του θείου μου καλλιεργεί λάχανα, μαρούλια και γενικά λαχανικά.

Εμένα όμως μου αρέσει όταν μαζεύουμε τα αυγά από τις κότες και μετά τα βάφουμε, για να τα τσουγκρίσουμε όταν θα έχουν στεγνώσει. Το αγαπημένο μου που κάνουμε την ημέρα του Πάσχα, είναι το τσούγκρισμα των αυγών! Σκέφτομαι να βάλω το αυγό μου στην κατάψυξη, να τους κερδίσω όλους!

Μαρίζα Καλαϊτζάκη

Καλοί μου φίλοι, Καλή Ανάσταση!

Το Πάσχα έτσι όπως το έχουν ζήσει στα χωριά, απ' όπου κατάγονται οι γονείς τους, μας περιγράφουν στον σημερινό πασχαλινό Παιδότοπο τα παιδιά της Στ2 τάξης του 5ου Δημ. Σχ. Χανίων. Ξαν μια μέρα χαράς!

Πολλά τα ευχαριστώ μου στην καλή δασκάλα των παιδιών Ελπίδα Μπάρκα

Κάθε χρόνο μαζευόμαστε, η θεία μου κι εμείς στο σπίτι μας για το βάψιμο των αυγών. Μαζεύουμε πολλά κρεμμυδόφυλλα για να τα βράσουμε και στο ζουμί τους να βάλουμε τα αυγά για να βαφτούν. Στο τέλος βγαίνουν ένα μπορντό χρώμα που εγώ προσωπικά προτιμώ από το αγοραστό, γιατί είναι πιο φυσικό.

Συνήθως, κάνουμε και σχέδια πάνω τους με φύλλα από βότανα. Παίρνουμε ένα καλτσόν, τυλίγουμε το αυγό πριν μπει στην κατσαρόλα και βάζουμε μέσα και ένα φύλλο, έτσι ώστε όταν το βγάλουμε θα έχει βαφτεί όλο το αυγό εκτός το σημείο που καλυπτόταν από το φύλλο.

Στο σπάσιμο των αυγών, συμμετέχει όλη η οικογένεια. Από τον πιο μεγάλο έως τον πιο μικρό. Συνήθως ο "διαγωνισμός" γίνεται στο χωριό μου και σχεδόν πάντα νικεί η γιαγιά μου. Το περίεργο είναι ότι αποκλείεται να κλέψει! Οχι όμως γιατί είναι πολύ αθώα για να κλέψει, αλλά επειδή εμείς φέρνουμε τα αυγά, οπότε είναι αδύνατο!

Όμως έτσι κι αλλιώς το νόημα δεν είναι η νίκη. Ειδικά σε μια τέτοια γιορτή που όλοι πρέπει να είναι αγαπημένοι μεταξύ τους.

Κυριακή Φραγκονικολάκη

Στο χωριό μου, όταν πηγαίνουμε το Πάσχα, γίνεται μεγάλο γλέντι. Πρώτον, πηγαίνουμε στον Επιτάφιο τη Μεγάλη Παρασκευή. Επίσης, όταν έρχεται το Μεγάλο Σάββατο, φοβάμαι λιγάκι, γιατί τα βεγγαλικά στο χωριό είναι πολύ δυνατά. Αλλά μετά γίνεται ένα γλέντι, άστα να πάνε! Τρώμε μπριζόλες, καλιτσούνια και πιλάφι. Και μετά την πέφτουμε για ύπνο.

Την Κυριακή του Πάσχα τρώμε διαφορετικά φαγητά και τσουγκρίζουμε αυγά. Βέβαια, στο τσούγκρισμα δεν είμαι καλός.

Αααα, ξέχασα για το αρνάκι. Η αλήθεια είναι ότι δεν θυμάμαι πότε το σουβλίζουμε αλλά θυμάμαι τη γεύση σου. Όμως τα λυπάμαι, γιατί είναι κι αυτά πλάσματα του Θεού.

Μιχάλης Νταουντάκης

που υιοθέτησε με ενθουσιασμό την πρότασή μου, όπως και την φίλη δ/ντρια του Σχολείου Αγγελική Χριστοφή που έπαιξε τον ρόλο του ταχυδρόμου!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!

Χριστός Ανέστη!

Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,

δάσκαλος

Θυμάμαι κάθε χρόνο πως περνάμε εγώ και η οικογένειά μου το Πάσχα. Πάμε στο χωριό μας και περιμένουμε να έρθει όλη η οικογένεια. Η γιαγιά μου, η μάνα μου και η θεία μου ετοιμάζουν το τραπέζι. Ο θείος μου και ο μπαμπάς μου κάνουν τις κατάλληλες δουλειές για να είναι όλα έτοιμα.

Το βράδυ πάμε όλοι με τις λαμπάδες μας στην εκκλησία και καίμε τον Ιούδα. Εμείς όμως στην οικογένειά μου έχουμε σαν έθιμο να καίμε ένα μικρό θαμνιάκι στην αυλή. Κάθε χρόνο το κάνουμε. Πάντα μετά την εκκλησία.

Καμιά φορά πάμε και στο άλλο χωριό, μαζί με τους συγγενείς μας από την Αθήνα. Την θεία μου, τον θείο μου και τα ξαδέρφια μου. Τσουγκρίζουμε τα αυγά και ποτέ κανείς δεν νικεί μόνος του, αλλά πάντα μαζί με κάποιον.

Αυτά θυμάμαι για το Πάσχα!!

Αννα Νταουντάκη

Το Πάσχα είναι ιερό για εμάς τους Χριστιανούς. Ο Χριστός κατέβηκε στη γη και μας δίδαξε την αγάπη και την αλήθεια. Στα 33 χρόνια τον σταυρώσανε και μετά από 3 ημέρες αναστήθηκε.

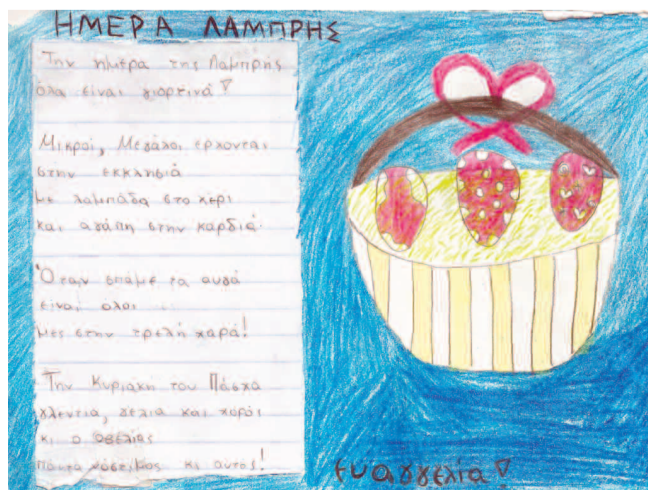
Το Πάσχα, λένε, είναι η πιο σημαντική μέρα της ορθόδοξης. Το βράδυ της Ανάστασης μετά από την εκκλησία υπάρχει το έθιμο να καίμε τον Ιούδα, να τσουγκρίζουμε αυγά, αλλά και συνήθως οι περισσότερες οικογένειες μαζεύονται σε ένα σπίτι και κάθονται τραπέζι.

Σπύρος Μπατζάκης

Στο χωριό μου συνήθως έχω πουχία αλλά όταν έρχεται το Πάσχα γίνεται ο κακός χαμός. Η πλάκα είναι ότι βλέπεις τα αρνιά να πηγαίνουν πέρα δώθε, πάνω κάτω, ζωντανά και το μόνο που λένε είναι ένα ξερό "μπееε". Κάθε χρόνο στο τραπέζι του σπιτιού μας στο χωριό, συμβαίνουν τα ίδια πράγματα: Όταν έρχονται οι συγγενείς, φέρνουν γλυκά και η μαμά πάτα λέει «δεν έπρεπε, δεν ήταν ανάγκη», δεν σκέφτεται εμένα που πεινάω.

Επίσης, οι μπαμπάδες πάντα μιλάνε για πολιτικά κι εγώ με τους φίλους μου παίζω αβγοπασχαλινομαχίες με τα αυγά που είχαν περισέψει. Έτσι περνάω το Πάσχα στο χωριό μου!

Αγγελος Καστρινάκης

Ο Δρόμος των Μπαχαρικών

ΦΑΝΗ ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ
caravelspices@gmail.com

Το αυγό είναι σύμβολο της αναγέννησης και αιώνιας ζωής. Συνδέθηκε με δεισιδαιμονίες, προλήψεις, δοξασίες, λατρείες, έγινε αντικείμενο μαντικών ενεργειών, κοινωνικών και θρησκευτικών συμβολισμών και παραδόσεων.

ια τον Ορθόδοξο Χριστιανισμό το κατεξοχόν αυγό που περιβάλλεται με συμβολική σημασία είναι το αυγό του Πάσχα. Βάφεται τη Μ. Πέμπτη αν και σε ορισμένες περιοχές βάφουν κόκκινα αυγά και άλλες μέρες.

Στην Κεφαλονιά το βάφουν και το Μ. Σάββατο.

Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς χρησιμοποιήθηκε ως τροφή των ανθρώπων. Το σίγουρο είναι ότι η εξημέρωση των πτηνών αύξησε τη διαθεσιμότητα των αυγών χωρίς να θίγεται ο αναπαραγωγικός κύκλος.

Αν και μερικοί ιστορικοί τοποθετούν την αρχή αυτής της πρακτικής στην Κίνα του 6.000π.Χ., στην Ελλάδα των Νεολιθικών χρόνων ξέρουμε ότι οι άνθρωποι έτρωγαν χήνες και πάπιες, χωρίς να γνωρίζουμε αν έτρωγαν και τα αυγά τους. Στα κλασικά χρόνια πάντως, που όρνιθες και ορτύκια εκτρέφονταν στα περβόλια οι άνθρωποι έτρωγαν και τα αυγά. Μάλιστα σφικτά και μελάτα σερβίρονταν συχνά σαν επιδόρπια στα δείπνα.

Ομως στα τραπέζια των πλουσίων ξεχωριστή θέση είχαν τα αυγά πιο εξωτικών πτηνών. Αυγά παγωνιών και αιγυπτιακών χηνών εθεωρούντο εκλεκτοί και πανάκριβοι μεζέδες, πολύ ταιριαστοί για να προσφερθούν σε ένα πλούσιο σπίτι.

Παλιότερα το αυγό ήταν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής διατροφής, όχι μόνο γιατί βρισκόταν εύκολα και ήταν φθηνό αλλά και γιατί το θεωρούσαν εύπεπτη και δυναμωτική τροφή.

Δεν έχουν περάσει πάρα πολλά χρόνια από τότε που οι οδηγοί μαγειρικής πρότειναν έως και 6 αυγά την εβδομάδα.

Πάντως, παρόλο που έχει ενοχοποιηθεί για υψηλή περιεκτικότητα χοληστερόλης, το αυγό είναι μια καλή πηγή βιταμινών Α, Β, D, και Ε, θείου, φωσφόρου, σιδήρου, και άριστη πηγή πρωτεΐνης.

Κάποιοι τρόποι παρασκευής αυγών θεωρούνται πιο εύπεπτοι από άλλους. Τα μελάτα αυγά θα μπορούσαν να κατέχουν την πρωτοκαθεδρία αν δεν έχαναν κατά περιόδους την θέση από τα ωμά.

Μέχρι και το τέλος του 1960 πολλές μαμάδες επέβαλαν στα παιδιά τους να ρουφήξουν ένα φρέσκο αυγό για να δυναμώσουν. Άλλες το μεταμφιέζαν σε ντεκότο. Χτυπούσαν ένα ολόκληρο αυγό, ή μόνο το ασπράδι του, με

ζάχαρη και κάποιες φορές με λίγο καφέ ή κακάο. Τα τηγανητά αυγά είχαν σταθερά κακή φήμη, θεωρούνταν πιο δύσπεπτα από όλα.

Το αυγό διαθέτει φυσικοχημικές ιδιότητες που του επιτρέπουν να μαγειρεύεται με ποικίλους τρόπους, να δένει σάλτσες, να αποτελεί μέρος ή κατεξοχόν υλικό φαγητών και γλυκισμάτων. Επιπλέον δίνει όγκο στα γλυκά γιατί το γαλάκτωμα που σχηματίζουν οι πρωτεΐνες των κτυπημένων αυγών φυλακίζουν τις φυσαλίδες του αέρα. Πρόκειται δηλαδή για μια τροφή που μπορεί να δημιουργήσει τόσο ένα λαϊκό φαγητό όσο και ένα πιάτο υψηλής γαστρονομίας.

Συνταγές που απαιτούν την χρήση φούρνου, όπως περίπλοκα σφουγγάτα, ωγκρατέν, μάτια στο φούρνο και άλλα, που συναντούμε στους παλιούς οδηγούς μαγειρικής πιστοποιούν για άλλη μια φορά την επιρροή της γαλλικής κουζίνας στο φαγητό των Ελλήνων αστών.

Τα κοινά και μάλλον φθηνά εδέσματα είναι τα τηγανητά και τα βραστά αυγά, οι ομελέτες, οι στραπατσάδες, και τα σφουγγάτα. Τα παρασκευάσματα που περιείχαν αυγά (ζυμαρικά, σάλτσες με αυγό, πίτες, γλυκά, παγωτά κ.λπ.) καταναλώνονταν συνήθως στα καλά γεύματα.

Κι επειδή ο αριθμός των συνταγών που περιέχουν αυγά είναι απεριόριστος άρα πάντα υπάρχει ανάγκη για μερικά από αυτά, μέχρι και τη δεκαετία του 1950 αποτελούσαν σημαντικό έσοδο για τις γυναίκες των αγροτικών περιοχών που βρισκόταν κοντά σε πόλεις. Αλλά και άντρες αυγουλάδες διαλάλούσαν το εμπόρευμα τους στον δρόμο.

Τα κτυπημένα αυγά τηγανίζονται σε λάδι ή βούτυρο μόνα τους ή πέφτουν πάνω σε μισομαγειρεμένα ή ωμά λαχανικά, πατάτες, χορταρικά, κιμά, παστό κρέας, ψάρια, τυριά.

Αν στραφούμε στη γλυκιά εκδοχή τους, τότε τα κτυπημένα αυγά γλυκαίνουν πριν ή μετά το τηγάνισμα με μέλι ή πετιμέζι, μαρμελάδα, ή ζάχαρη, ενώ συχνά πασαλίζονται με κοπανισμένους ξηρούς καρπούς.

Μια άλλη, τυπικά αγροτική εφαρμογή τους είναι το ψήσιμο του αυγού στη στάχτη. Οι αρχαίοι και οι βυζαντινοί γιατροί το θεωρούσαν δύσπεπτο, ωστόσο κανείς χωρικός δεν αγνόησε τη νοστιμιά τους. Οσο για το βραστό αυγό, μπορεί να είναι ο απλούστερος τρόπος, αλλά επειδή υπάρχουν πολλά γούστα, οι οδηγοί μαγειρικής αναφέρονται λεπτομερώς στον

Περί αυγών ο λόγος

χρόνο παρασκευής του.

Αυγά τουρσί

Βράζουμε τα αυγά πολύ σφικτά και μόλις

κρυώσουν τα καθαρίζουμε και τα βάζουμε σε γυάλινο δοχείο. Γεμίζουμε μέχρι πάνω με ξύδι, αν θέλουμε αρωματίζουμε με μερικούς κόκκους πιπέρι. Τρώγονται μετά από 4-5 ημέρες.

Την περασμένη Τετάρτη ολοκληρώθηκε το πρωτάθλημα της Γ' κατηγορίας και για τον λόγο αυτό οι σημερινές "διαδρομές" είναι αφιερωμένες στο μικρότερο από τα τοπικά πρωταθλήματα. Στο οποίο την άνοδο κατέκτησαν δύο ομάδες που για πρώτη φορά θα αγωνισθούν σε παραπάνω κατηγορία. Σε αυτές έχουμε αφιερώσει τον περισσότερο χώρο ενώ από τις υπόλοιπες κάνουμε αναφορά στους σκόρερ. Είχαμε και δύο... απώλειες, με τον Ατρόμητο Μάλεμε παρότι δήλωσε συμμετοχή τελικά δεν κατέβηκε καθόλου ενώ η ΑΕ Χανίων άντεξε μόλις 4 αγωνιστικές.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Παρθενικός τίτλος αήλιδά και άνοδος για τον Ποσειδώνα Καμισιανών - Ραπανιανών

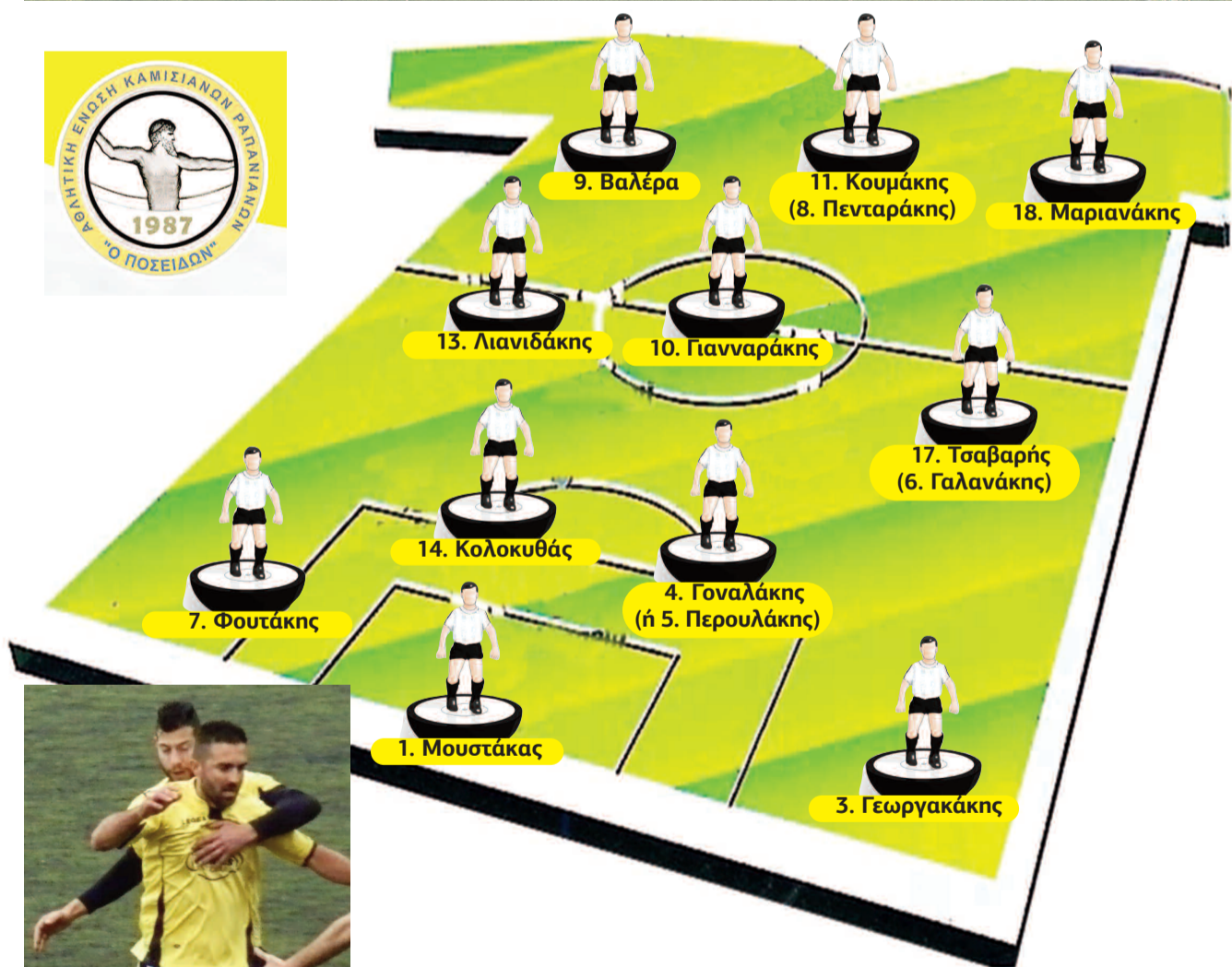
Ποσειδώνας Καμισιανών - Ραπανιανών

Όταν το καλοκαίρι του 2012 η ομάδα από τα Καμισιανά - Ραπανιανά επαναδραστηριοποιήθηκε μετά από μία εικοσαετία, φάνηκε ότι αυτή τη φορά δεν ήρθε απλά για τη συμμετοχή αλλά είχε βάλει πολύ πιο ψηλά τον πήχη. Διότι κατά την πρώτη εξαετή περίοδο της παρουσίας της στις διοργανώσεις της ΕΠΣΧ, τις σεζόν 1988-1994, τερμάτιζε πάντα στις τελευταίες θέσεις (από 7η έως 10η) χωρίς ιδιαίτερες βλέψεις. Κάτι που άλλαξε άρδην εδώ και τρία χρόνια αφού ο Ποσειδώνας όχι μόνο πρωταγωνιστούσε αλλά έχανε την τελευταία κυριολεκτικά στιγμή (αγωνιστική) την 2η θέση και την άνοδο. Αντίθετα από το ξεκίνημα φέτος έδειξε ότι τα... παθήματα έγιναν μαθήματα.

Αλλωστε ο Δημήτρης Ανθούσης είχε ήδη ένα αρκετά ισχυρό σύνολο από τα προηγούμενα χρόνια και με κάμποσες σημαντικές προσθήκες (Γιανναράκης, Κολοκυθάς, Μουστάκας, Βαλέρα, Γεωργακάκης, Λιανιδάκης).

Η παρουσία λοιπόν στο πρωτάθλημα που ολοκληρώθηκε ήταν καταλυτική. Κατέκτησε τον τίτλο αήττητος με 50 βαθμούς οι οποίοι μεταφράζονται σε 16 νίκες και 2 ισοπαλίες έχοντας την καλύτερη επίθεση με 65 τέρματα και την καλύτερη άμυνα με 9 (μαζί με την Α.Π. Σούδας) ενώ ανέδειξε και τους δύο πρώτους σκόρερ της κατηγορίας Γιανναράκη με 15 και Μαριανάκη με 14 γκολ.

Παράλληλα έκανε το... νταμπλ αφού κατέκτησε και το κύπελλο ήθους βάζοντας τις βάσεις για μία αξιοπρεπή παρουσία την επόμενη σεζόν στην Β' κατηγορία. Παρακάτω οι 24 παίκτες που χρησιμοποίησε ο σύλλογος και σε σχεδιάγραμμα οι 14 που αποτελούσαν τον βασικό κορμό αγωνιζόμενοι συνήθως με 4-3-3.

Οι πρωταθλητές

Νο. Παίκτης	Θέση	Συμ. (Γκολ)
1. Μουστάκας Γιώργος	Τ	15
9. Βαλέρα Αχιλλέας	Ε	15 (6)
3. Γεωργακάκης Χρήστος	Α	15
7. Φουτάκης Μανώλης	Α	14
10. Γιανναράκης Ευτύχης	Μ	13 (15)
18. Μαριανάκης Στέλιος	Ε	13 (14)
14. Κολοκυθάς Στέλιος	Α	13
13. Λιανιδάκης Στέλιος	Μ	13 (1)
17. Τσαβαρής Ραφαήλ	Μ	13 (1)
11. Κουμάκης Ιάκωβος	Ε	12 (2)
6. Γαλανάκης Αντώνης	Μ	11
8. Πενταράκης Στέλιος	Ε	10 (9)
5. Περουλάκης Αντώνης	Α	10
4. Γοναλάκης Γιάννης	Α	10
2. Μυφτάρι Αντι	Ε	6
21. Μανωλακάκης Γιώργος	Ε	5 (1)
15. Μπουρδάκης Μανώλης		Μ 4
19. Κορναράκης Ελευθέριος	Μ	4 (1)
16. Κουριδάκης Βαγγέλης	Μ	4 (1)
23. Καραπατάκης Γιάννης	Ε	3 (1)
12. Θεοδωράκης Δημήτρης	Α	1
20. Τοτόροβ Ιβάν	Μ	1
24. Παναγιωτάκης Σταύρος	Ε	1 (1)
25. Κατζάκης Μπάμπης	Τ	1
22. Διγενάκης Μιχάλης	Α	-

Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Ο Ευτύχης Γιανναράκης, που εδώ πανηγυρίζει για το ένα από τα δύο γκολ που πέτυχε την περασμένη Τετάρτη, ήταν ο πρώτος σκόρερ όχι μόνο του Ποσειδώνα αλλά και της Γ' κατηγορίας.

ΑΕ Χανίων

Τερμάτισε στην 9η θέση ενώ αποχώρησε την 5η αγωνιστική. Από τα 4 τέρματα που σημείωσε φέτος τα 3 προήλθαν από μηδενισμό ενώ το άλλο το πέτυχε ο Λαβούτας.

Ακαδημία Ποδοσφαίρου Σούδας

Πέρυσι στην παρθενική της εμφάνιση στην Γ' κατηγορία η Α.Π. Σούδας τερμάτισε στην 5η θέση, έτσι φέτος η 2η και η άνοδος ήρθε μάλλον φυσιολογικά για μία περιοχή που παράγει σημαντικά ταλέντα. Μάλλον αθόρυβα ξεχώρισε από τις πρώτες αγωνιστικές και μάλιστα εξασφάλισε την άνοδο νωρίτερα και από τον πρωταθλητή Ποσειδώνα. Απλά η πρώτη και η μοναδική ήττα φέτος στην έδρα του τελευταίου τρεις αγωνιστικές πριν ολοκληρωθεί το πρωτάθλημα έφερε την ομάδα του Χρήστου Τραχανατζή να τερματίζει στη δεύτερη θέση. Συγκέντρωσε 49 βαθμούς, με 16 νίκες, 1 ισοπαλία και 1 ήττα πετυχαίνοντας 53 γκολ ενώ δέχθηκε 9 (καλύτερη άμυνα μαζί με τον Ποσειδώνα). Χρησιμοποίησε 24 παίκτες από τους οποίους οι μισοί ήταν οι πιο βασικοί. Οι παίκτες αναφέρονται σε διπλανό πίνακα.

Παίκτης	Θέση	Ετος γεν.	(Γκολ)
Μάστορας Παναγιώτης	T	1992	(-)
Αρχοντάκης Ιωάννης	A	1997	(1)
Δημοτάκης Μανώλης	A	1990	(4)
Σφακιωτάκης Ονούφριος	A	1998	(-)
Ροκάκης Νικόλας	A	1996	(1)
Σκορδιλιάκης Μιχαήλ	A	1993	(-)
Ντινάκου Εμίλιο	MA	1997	(2)
Φραγγεδάκης Στέλιος	M	1998	(-)
Τσέκοβ Ζόλεου	ME	1998	(4)
Καρίπογλου Γεώργιος	ME	1981	(12)
Ρηγάκης Κωνστ/νος	ME	1997	(2)
Πιρπινάκης Ιωάννης	E	1998	(2)
Βουλγαράκης Σωτήριος	T	1973	(-)
Μπλαζουδάκης Παντελεήμων	A	1998	(-)
Ράπτης Νικόλαος	ME	1997	(-)
Δημοτάκης Σταύρος	E	1992	(5)
Μιχαηλίδης Ιωάννης	E	1997	(6)
Φαραζής Γεώργιος	E	1975	(2)
Κότσιου Μικελιάν	A	1998	(1)
Λίγγος Σωκράτης	A	1997	(-)
Αναγνωστάκης Μανώλης	MA	1991	(-)
Βασιλοδημητράκης Μανώλης	MA	1995	(-)
Χαζηράκης Ιωάννης	MA	1981	(-)
Ποταμίτης Κωνστ/νος	M	1998	(-)

Σημ.: Οι πρώτοι 12 αποτελούσαν τον βασικό κορμό. Αλλά 9 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Α.Γ.Σ. Σφακίων

Τερμάτισε στην 3η θέση ενώ τα 38 τέρματα πέτυχαν: Δουρουντάκης Μανούσος 10 γκολ, Τζωρτζάκης Ιωσήφ 5, Δουρουντούς Εμμανουήλ 3, Βούρβαχης Γ. 3, Καπετανάκης Ανδρ. 2, Δεληγιαννάκης Μιχ. 2, Πίτσας 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Νέος Κισσαμικός

Τερμάτισε στην 4η θέση ενώ τα 32 τέρματα πέτυχαν: Μπέκας Δ. 7 γκολ, Λουβιτάκης Ι. 3, Σείτα-νίδης 2, Καρεφυλλάκης 2, Ψωματάκης Γ. 2, Σχοινοπλοκάκης 1, Τσουρουπάκης 1, Μαρκετάκης 1 και Μαραγκουδάκης 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Υρτακίνα Καντάνου

Τερμάτισε στην 5η θέση ενώ τα 37 τέρματα πέτυχαν: Ξενάκης 10 γκολ, Σολανάκης 4, Βακάκης 4, Πατσουράκης 4, Γρυφάκης 1, Μπομπολάκης Αντ. 1, Σφηνρολάκης 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Νέος Ηρακλής Νερ.

Τερμάτισε στην 6η θέση ενώ τα 28 τέρματα πέτυχαν: Μηνάς Λ. 8 γκολ, Λιοδάκης Π. 4, Πατεράκης 1, Γιαννακούρος 1, Πολάκης 1, Χατζηδάκης 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Νέοι Μινώταυρου

Τερμάτισαν στην 7η θέση ενώ τα 27 τέρματα πέτυχαν: Τσούρα 4 γκολ, Κουμής 3, Αδαμόπουλος 2, Βλαμάκης 1, Σχοινιάς 1, Ντενεκετζής 1, Μπικουβαράκης 1, Δελκωνοσταντής 1, Ρεβύθης 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Τάλως Συριλιού

Τερμάτισε στην 8η θέση ενώ τα 27 τέρματα πέτυχαν: Αλήμπαλης 2 γκολ, Ρενιέρης 2, Μαρκουλάκης 2, Μελετάκης 2, Μουστάκας 1, Γεωργουσόκης 1, Μαυρογένης 1, Περράκης 1, Τσόχερ Κ. 1, Χαριτάκης 1, Γκαμαλέτσος - Νικολαΐδης 1. Αλλά 12 τέρματα προήλθαν από μηδενισμούς.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Μλατινική ονομασία του βοτάνου είναι *DRYOPTERIS filix-mas* (Νεφρίδιο ή αρρενοπτέρις). Ανήκει στην οικογένεια των Πολυποδιδών. Το συναντούμε με τις κοινές ονομασίες αρρενοπτέρις, φτέρη, φτέρη, κλαπατσοβότανο. Είδος φτέρης που συναντάμε στα βουνά.

Αρρενοπτέρις

Το ύψος της φτάνει τα 120 εκατοστά. Έχει ρίζωμα οριζόντιο, με μακρούλους κονδύλους. Τα φύλλα βγαίνουν απευθείας από τη βάση, πολύ μεγάλα, σύνθετα, ωοειδή και μίσχο τριχωτό. Τα σπόρια του βγαίνουν στην κάτω επιφάνεια των φύλλων. Δεν έχει άνθη. Προτιμά μέρη υγρά, σκιερά.

Ιστορικά στοιχεία

Η αρρενοπτέρις ήταν γνωστή στους αρχαίους Έλληνες. Ο Θεόφραστος τη μνημονεύει στα έργα του, ο δε Διοσκουρίδης και ο Πλίνιος περιγράφουν το φυτό και τον τρόπο της χρησιμοποίησής του.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το ρίζωμα περιέχει φιλικίνη (που αποτελείται από ένα αριθμό δραστικών ενώσεων (ασπιδινόλη, αλμπασιδίνη, φλορασπίνη, και φιλικινικό οξύ), αιθέριο έλαιο, λιπαρή ουσία, γαλλικό οξύ, τανίνη, οξεικό οξύ, σάκχαρο, άμυλο, λευκωματώδη ουσία και κυτταρίνη.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται το ρίζωμα του φυτού, το οποίο συλλέγεται Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Καρποφορεί από Ιούνιο μέχρι Σεπτέμβριο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Η αρρενοπτέρις είναι τοξική και ανθελμινθική. Ασκει ειδική επίδραση πάνω στις διάφορες ταινίες (σκουλήκια του πεπτικού) τις οποίες παράλυει χωρίς να σκοτώνει. Η Αρρενοπτέρις είναι ένα από τα πιο αποτελεσματικά βότανα για την εξόντωση της ταινίας, είναι όμως ισχυρά δηλητηριώδης σε μεγάλη δόση και πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο κάτω από ιατρική επίβλεψη.

Για την ανθελμινθική δράση τους χρησιμοποιούνται το κονιοποιημένο ρίζωμα και το εκχύλισμα του ριζώματος.

Από τη ρίζα εξάγεται αιθέριο έλαιο που χρησιμοποιείται κατά της κλαπάτσας των μηρυκαστικών και για τον λόγο αυτό το φυτό

ονομάζεται κλαπατσοβότανο.

Η Φτέρη αποδιώχνει και τις ψείρες. Οι χωρικοί έβαζαν στις κλώσες, ανάμεσα στα άχυρα τους και μερικά φύλλα φτέρης. Με τον τρόπο αυτό η κλώσα δεν είχε ψείρες καθόλο το διάστημα που κλωσούσε.

Στην ομοιοπαθητική χρησιμοποιούν ένα βάμμα και στη βοτανολογική χρησιμοποιούν ένα αφέψημα, που το βάζουν πάνω στις πυορροούσες πληγές, τα έλκη και τους κισσούς.

Παρασκευή και δοσολογία

Χρησιμοποιείται υπό μορφή φρέσκιας σκόνης (30 γραμμάρια), ως αφέψημα, ως οινόπνευματικό εκχύλισμα, ως εκχύλισμα σε αιθέρα κ.ά. Εξωτερικά, χρησιμοποιείται το αφέψημα (με βράσιμο 2 μερών βοτάνου σε 10 μέρη νερού) για ποδόλουτρο κατά των κλαμπών, αρθρίτιδας και ρευματισμών.

Προφυλάξεις

Το φρέσκο φυτό περιέχει θειαμινάση, ένα ένζυμο που καταστρέφει το σύμπλεγμα των βιταμινών Β. Σε μικρές ποσότητες το ένζυμο αυτό δεν θα κάνει καμία ζημιά σε άτομα που η διατροφή τους είναι πλούσια σε βιταμίνη Β. Σε μεγάλες ποσότητες όμως μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα υγείας. Το ένζυμο καταστρέφεται με τη θερμότητα ή με την αποξήρανση του βοτάνου.

Είναι απαραίτητο να δίνεται το βότανο αυτό με μεγάλη προσοχή ως προς τη δόση και να δίνεται μαζί με καθαριστικό αλάτι, χωρίς λάδι, ούτε οινόπνευμα για να αποφευχθεί κάθε δηλητηρίαση. Επίσης είναι απαραίτητο να αποβληθεί το φάρμακο δύο ώρες μετά που θα ληφθεί.

Δεν επιτρέπεται η χρήση του βοτάνου σε όσους έχουν προβλήματα καρδιάς και τις εγκύους.

